

Կրթություն

Շաբաթաթերթ «Krtutiun» (education) weekly «Кртытун» (образование) еженедельник 14.09.2022թ. չորեքշաբթի թիվ 37-38 (1062-1063)

Խաչվերաց

Խորհրդարան

Տարկետման իրավունքի շուրջ

Աժ պաշտպանության եւ անվտանգության հարցերի մշտական հանձնաժողովում քննարկվել է «Ձինվորական ծառայության եւ զինծառայողի կարգավիճակի մասին» ՀՀ օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագիծը:

Հարցը գեկուցել է ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի եւ սպորտի նախարար **Վահրամ Դումանյանը**: Նրա խոսքով՝ առաջարկվող փոփոխությամբ՝ կերկարաձգվի կրթության հիմքով տարկետում ստացած քաղաքացիների բանակ զորակոչի տարիքային շեմը՝ ներկա 27 տարեկանի փոխարեն սահմանելով 28 տարեկանը: Նախարար Վահրամ Դումանյանի պարզաբանմամբ՝ այս խնդիրն առաջացել է, երբ 2017 թ.-ին «Ձինապարտության մասին» օրենքի փոփոխությամբ՝ բոլորը պարտավոր էին ծառայել:

Հարունակությունը՝ էջ 2

«STARMUS VI»

Նամականիշի մարում

Շրջանառության մեջ է դրվել մեկ նամականիշով գեղաթերթիկ՝ նվիրված «STARMUS VI» միջազգային փառատոնը Երեւանում» թեմային:

Նամականիշի մարման արարողությունը տեղի է ունեցել Կարեն Դեմիրճյանի անվան մարզահամերգային համալիրում: Այն իրականացրել են ՀՀ վարչապետի աշխատակազմի ղեկավար **Արայիկ Հարությունյանը**, ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի եւ սպորտի նախարար **Վահրամ Դումանյանը**, ՀՀ բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարար **Ռոբերտ Խաչատրյանը**, «STARMUS» փառատոնի համահիմնադիր, պրոֆեսոր **Գարիկ Իսրայելյանը**, «Հայ փոստ» ընկերության գլխավոր գործադիր տնօրենի պաշտոնակատար **Արայիկ Աբրահամյանը** եւ ՀՀ ֆիլատելիստների հայկական ասոցիացիայի նախագահ **Հովիկ Մուսայելյանը**:

ՀՀ վարչապետի աշխատակազմի ղեկավար Արայիկ Հարությունյանը ողջունել է միջոցառման մասնակիցներին եւ շնորհավորել «STARMUS VI» փառատոնի կայացման առիթով: Նա նաեւ ընդգծել է նամականիշը պետականության կարեւորագույն խորհրդանիշերից է. «Այս փառատոնին նվիրված նամականիշի մարմանը մենք նշանավորում ենք «STARMUS VI»-ի կարեւորությունն առնվազն 2022 թվականի մեր հանրային կյանքում: Վերջին մեկ շաբաթվա ընթացքում «STARMUS»-ը դարձել է մեր հանրային կյանքի անբեկանելի բաղադրիչը, որի դրական ազդեցությունը, վստահ են, երկար ժամանակ կզգանք մեր երկրում»:

Հարունակությունը՝ էջ 2

Ի գնահատումս

Վաստակաշատ գիտնականի անունով

Երեւանի թիվ 170 ավագ դպրոցն այսուհետ կրելու է 20-րդ դարի հայազգի ականավոր գիտնական, խորհրդային ինժեներ-կոնստրուկտոր, աշխարհում առաջին լուսազնայների եւ մարսագնացների ստեղծող, ճարտարագետ **Ալեքսանդր Քենուրջյանի** անունը:

Դպրոցի անվանակոչության հանդիսավոր արարողությանը մասնակցել են ՀՀ վարչապետի աշխատակազմի ղեկավար **Արայիկ Հարությունյանը**, ԿԳՄՍ նախարար **Վահրամ Դումանյանը**, նախարարի տեղակալ **Արթուր Սա ռտիրոսյանը**, Ալեքսանդր Քենուրջյանի որդին **Վլադիմիր Քենուրջյանը**, հայազգի առաջին տիեզերագնաց **Ջիմ Բադյանը**, «The Planetary Society»-ի համահիմնադիր **Լուիս Ֆրիդմանը**, գիտության եւ արվեստի «STARMUS» միջազգային փառատոնի համահիմնադիր **Գարիկ Իսրայելյանը**:

Հարունակությունը՝ էջ 3

Խաչվերացի տոնը, որը **Տիրոջ** փրկարար խաչին նվիրված ամենակարեւոր տոներից է, **Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին** այս տարի նշեց **սեպտեմբերի 11-ին**՝ անցած կիրակի օրը: **Խաչվերացը** (**Սուրբ Խաչը**, **Աբխաչը**) տարվա տաղավար հինգերորդ եւ վերջին տոնն է: Այն տոնվում է սեպտեմբերի **11-17-ն** ընկած ժամանակահատվածում՝ կիրակի օրը:

Սուրբ Խաչը տոնվում է՝ ի հիշատակ **Տիրոջ խաչափայտի**՝ պարսկական գերությունից Երուսաղեմ վերադարձի եւ **Գողգոթայում** կանգնեցման (վերացման): Այստեղից էլ տոնը կոչվում է **Խաչվերաց**:

614թ. Պարսկաստանի Խոսրով թագավորը հարձակվում է Երուսաղեմի վրա, ավերում այն, սրի քաշում ժողովրդին, մեծ թվով գերիներ տանում: Որպես անարգանք քրիստոնյաներին՝ **Սուրբ Հարության** տաճարից գերեվարվում եւ Պարսկաստան է տարվում նաեւ **Տիրոջ խաչափայտը**: Պարսկաստանում **խաչափայտի** գործությամբ շատերը դարձի են գալիս, մկրտվում եւ դառնում քրիստոնյա: **Խաչափայտը** գերության մեջ է մնում 14 տարի: 628թ. Բյուզանդիայի Հերակլ կայսրը քրիստոնեական մի հսկա բանակով հարձակվում է պարսիկների վրա, ազատագրում **Սուրբ Խաչը** եւ այն վերադարձնում նախկին վայրը: Որպես պատմական վկայություն՝ նշենք, որ հայ ժողովուրդը անմասն չէ **խաչի** ազատագրման գործից: Կայսրին ռազմական օժանդակություն է ցույց տվել նաեւ հունական մասի հայոց զորքը՝ Մծեծ Գնունու գլխավորությամբ:

Խաչը հանդիսավոր թափորով տարվում է Երուսաղեմ՝ Փոքր Ասիայի վրայով, ու բնական էր, որ այն անցնելու էր պատմական Հայաստանով: Թափորն անցնում է Կարին (Էրզրում) քաղաքով, իսկ Կարնո լեռների ստորոտներից մեկում, ուր **խաչի** դրված տեղից վճիտ աղբյուր է բխում, կառուցվում է **Խաչավանքի եկեղեցին**: Կայսրը **խաչափայտը** սրբությամբ երեք տարի Կ.Պոլսում պահելուց հետո անձամբ, կառքի մեջ ծնկաչոք, այն ձեռքերում բռնած, Երուսաղեմ է տանում եւ իր ուսի վրա դրած **Գողգոթայի** գագաթը հանելով՝ բարձրացնում է **Սուրբ Հարության** վերանորոգված տաճարում՝ ի տես բոլոր քրիստոնյաների: Այդ ժամանակից էլ վերջնականորեն հաստատվեց եւ սկսվեց մեծ հանդիսավորությամբ տոնվել **խաչի** բարձրացման հիշատակը՝ **Խաչվերացը**:

Հարունակությունը՝ էջ 7



Նամականիշի մարում

սկիզբը՝ էջ 1

ՀՀ ԿԳՄՍ նախարար Վահրամ Դումանյանը իր խոսքում ընդգծել է փառատունի կարելությունը եւ դրան նվիրված նամականահիշի մարումը. «Սա, իսկապես, նոր խոսք ու նոր մոտեցում է մեր ինչպես մշակութային, այնպես էլ գիտական կյանքում: Երկուսն էլ տիեզերական սահմաններ ունեցող խորություններ են, եւ ամեն օր այս փառատունի տարաբնույթ միջոցառումներին մասնակցելով՝ պարզապես անզերազանցելի տպավորություններ ենք ստացել: «STARMUS» գիտական եւ մշակութային փառատունն անցկացվում է 6-րդ անգամ, բայց առաջին անգամ է այդ թեմայով նամականիշ թողարկվում. այնպես որ սա բացառիկ իրադարձություն է: Շնորհավորում ենք բոլորին»:

«STARMUS» փառատունի հիմնադիր, պրոֆեսոր Գարիկ Իսրայելյանը կարելու է այն հանգամանքը, որ առաջին նամականիշը թողարկվել է հենց Հայաստանում. «Ամբողջ աշխարհում «STARMUS»-ը համարվում է գիտական լավագույն փառատուններից մեկը, ստացել է տարբեր մրցանակներ, բայց նամականիշ երբեք չէր թողարկվել: Շատ զգացված են, որ այդ իրադարձությունը տեղի ունեցավ հենց Հայաստանում: Ես էլ եմ կարծում, որ փառատունը ստացված է: Տեսնում ենք ինչպիսի ոգեւորություն է երի-



տասարդների շրջանում եւ շատ ուրախ եմ այդ առիթով: Դասախոսություններ իրականացնող մեր հյուրերը են շատ տպավորված են ու ստանում են դրական լիցքեր»:

ՀՀ բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարար Ռոբերտ Խաչատրյանը եւս կարելու է «STARMUS VI» փառատունի անցկացումը ընդգծելով, որ այն միավորել է գիտությունը, կրթությունը, արվեստը եւ տեխնոլոգիաները՝ նպատակ ունենալով արվեստի միջոցով հանրայնաց-

նել գիտությունը. «Օրեր շարունակ հնարավորություն ունեցանք մասնակցելու գիտությանը եւ արվեստին նվիրված բազմաբովանդակ միջոցառումների, իսկ Հայաստան ժամանած զբոսաշրջիկները ծանոթացան մեր երկրի գիտական ու մշակութային ժառանգությանը: Դասախոսություններն ու գիտական ծանբարներն էլ, վստահաբար, նպաստեցին գիտությունն ավելի լայն շրջանակներին հասանելի դարձնելուն»:

500 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով

գեղաբերթիկի նամականիշի վրա պատկերված է «STARMUS VI. 50 տարի Մարտի վրա» միջազգային փառատունի տարբերանշանը, իսկ գեղաբերթիկի աջ հատվածում պատկերված է Մարտ մուլտրակը:

Գեղաբերթիկի ներքեւի հատվածում տեղադրված է «STARMUS VI Հայաստան, Միջազգային փառատուն» գրառումը՝ հայերեն եւ անգլերեն լեզուներով:

Նամականիշը 10.000 տպաքանակով տպագրվել է Ֆրանսիայում:

Տարկետման իրավունքի շուրջ

սկիզբը՝ էջ 1

«Երբ գործող կարգով ուսանողները ստանում էին տարկետում բակալավորում եւ մագիստրատուրայում, իսկ հետո՝ ասպիրանտուրայում, շատերը խնդրի առջեւ էին կանգնում, քանի որ մինչեւ 27 տարեկանը կամ պետք է զորակոչվել կամ բանակից ազատված լինել: Ստացվում էր, որ ասպիրանտական կրթությունը կիսատ էր մնում: 27 թիվը խորհրդային շրջանից է, երբ դպրոցը տասը տարի էր: 12-ամյա հանրակրթության համակարգով սովորողները դպրոցն ավարտում են 18-19 տարեկանում եւ բարձրագույն կրթության բոլոր երեք աստիճաններով կրթությունը շարունակելու դեպքում 27 տարեկանում չեն հասցնում ավարտել ասպիրանտուրան», - նշել է նախարարը հավելելով, որ այսպիսով առաջարկվում է կրթական տարկետում ունեցողների զորակոչի տարիքը մեկ տարով հետաձգել՝ մինչեւ 28 տարեկան, որպեսզի ուսանողը հանգիստ ասպիրանտուրան ավարտի եւ պաշտպանի որակյալ թեկնածուական:

Ըստ Վահրամ Դումանյանի՝ հաջորդ կարգավորմամբ՝ առաջարկվում է ՀՀ կառավարության որոշմամբ՝ պարտադիր զինվորական ծառայության զորակոչից տարկետում տալ նաեւ բնագիտական, տեխնոլոգիական, ճարտարագիտական եւ մաթեմատիկական (ՔՏԾՄ) ուղղություններով պետության համար առաջնահերթ եւ կարելություններ ներկայացնող մասնագիտություններով համապատասխան բուհերում սովորողին: Նրա խոսքով՝ տարկետում տրամադրելու կարգը եւ պայմանները, ինչպես նաեւ բուհերի եւ ՔՏԾՄ ուղղություններով համապատասխան մասնագիտությունների ցանկը սահմանում է Կառավարությունը՝ ելնելով տվյալ տարվա պահանջից եւ գերակայությունից: Վահրամ Դումանյանը փաստել է ՀՀ պաշտպանության նախարարության հետ համաձայնեցված կիստարկետներ եւ կտրամադրվեն տարկետման տեղերը՝ ըստ բուհերի:

«Մինչեւ այժմ տրվել է տարկետում, սակայն պետությունը, այսպես ասած, ոչինչ հետ չի ստացել: ՔՏԾՄ ուղղություններով բուհական աշխատանքը, դասավանդումը հասկանալի պատճառներով հետաքրքիր չեն շրջանավարտների համար: Ուստի, այս ուղղությամբ եռաստիճան կրթություն մատուցող որոշ բարձրակարգ բուհերի եւ



մասնագիտությունների համար առաջարկվում է տալ տարկետման հնարավորություն», - շեշտել է Վահրամ Դումանյանը՝ հավելելով, որ սա շատ կարելու օրենսդրական փոփոխություն է: Նա հավաստիացրել է բազմաթիվ ծնողներ անհամբեր սպասում են այս փոփոխությանը, որպեսզի իրենց երեխաները կրթվեն ՀՀ բուհերում:

Նախագիծը հանձնաժողովի դրական եզրակացությամբ ընդգրկվել է Աժ լիազումար միստերի օրակարգում:

Նույն հանձնաժողովի միստում քննարկվել է նաեւ «Զինվորական ծառայության եւ զինծառայողի կարգավիճակի մասին» 2017 թվականի մայիսի 1-ին օրենքում լրացումներ կատարելու նախագիծը:

Հարցը ներկայացրել է ԿԳՄՍ նախարարի տեղակալ Կարեն Գիլոյանը, որը տեղեկացրել է՝ առաջարկվում է «Զինվորական ծառայության եւ զինծառայողի կարգավիճակի մասին» 2017 թվականի մայիսի 1-ին օրենքի 21-րդ հոդվածը լրացնել նոր 5.1 եւ 5.2 մասերով՝ հետեւյալ բովանդակությամբ. «Պարտադիր զինվորական ծառայությունից ազատվում է այն քաղաքացին, որը, որպես օտարերկրյա քաղաքացի, ՀՀ քաղաքացիություն է ձեռք բերել որեւէ մարզածեւի Հայաստանի Հանրապետության հավաքական թիմում (որեւէ տարիքային խմբի) հանդես գալու համար եւ մինչեւ 2021 թ. մայիսի 1-ը պարտադիր զինվորական ծառայությունից տարկետման իրավունքը կորցրել է:

Պարտադիր զինվորական ծառայությունից ազատվելու համար քաղաքացին կամ համապատասխան ֆեդերացիան մինչեւ 2022 թ. հոկտեմբերի 1-ը դիմում է սպորտի բնագավառում պետական կառավարման լիազորված մարմին, որը մեկամսյա ժամկետում պարզում է ներկայացրած փաստաթղթերի համապատասխանությունը սույն հոդվածի 5.1 մասին եւ միջնորդություն է ներկայացնում ՀՀ ՊՆ-ին, որը քաղաքացուն ազատում է պարտադիր զինվորական ծառայությունից՝ սպորտի բնագավառում պետական կառավարման լիազորված մարմնի միջնորդությունը ստանալուց հետո՝ մեկամսյա ժամկետում»:

Նախագիծը հանձնաժողովի դրական եզրակացությամբ կընդգրկվի Աժ առաջիկա հերթական միստերի օրակարգի նախագծում:

Կարեն Գիլոյանը, խոսելով այս օրենքում լրացումներ կատարելու անհրաժեշտության մասին, նշել է՝ ժամանակին հատկապես Հայաստանի ֆուտբոլի ազգային հավաքականում հանդես գալու համար բազմաթիվ երիտասարդներ արտերկրից հրավիրվել են հավաքական, անցկացրել են մեկ կամ երկու խաղ, իսկ հիմա այդ մարդիկ իրենց երկրում օրենքի հետ խնդիրներ ունեն, քանի որ հետախուզման մեջ են. «Խոսքը ոչ միայն ֆուտբոլի, այլեւ ֆուտզալի Հայաստանի ազգային հավաքականի անդամների մասին է: Օրինակ՝ Վլադիմիր Սանու-

յանը Հայաստանի ֆուտզալի հավաքականի առանցքային խաղացողներից է եւ պարբերաբար խնդիրներ է ունենում Ռուսաստանի այն քաղաքում, որտեղ ապրում է»:

Կարեն Գիլոյանն ընդգծել է՝ փոփոխությունը վերաբերում է մինչեւ 2021 թվականի մայիսն այդ ցուցակում ընդգրկված մարզիկներին, քանի որ հիմա արդեն Կառավարության 450-Ն եւ 89-Ն որոշումներով, Հայաստանի հավաքականներում ընդգրկված օտարերկրացի մարզիկները, որոնք ՀՀ քաղաքացիություն են ստացել, ազատվում են պարտադիր զինվորական ծառայությունից.

«Պետք է այնպես անենք, որ արտերկրում ապրող մեր հայրենակիցները հնարավորությունից բացի՝ նաեւ ցանկություն ունենան համարելու Հայաստանի հավաքականները՝ վստահ լինելով, որ օրենքի հետ կապված խնդիրներ չեն ունենա», - ասել է Կարեն Գիլոյանը:

Համաձայն նոր փոփոխության՝ տարկետման իրավունքից կօգտվեն նաեւ պրոֆեսիոնալ բռնցքամարտ (Բռնցքամարտի համաշխարհային խորհրդի (WBC) կամ Բռնցքամարտի միջազգային ֆեդերացիայի (IBF), կամ Բռնցքամարտի համաշխարհային կազմակերպության (WBO), կամ Բռնցքամարտի համաշխարհային ասոցիացիայի (WBA) վարկածներով) մարզածեւի ներկայացուցիչները՝ աշխարհի չեմպիոնի կոչում ունենալու դեպքում:

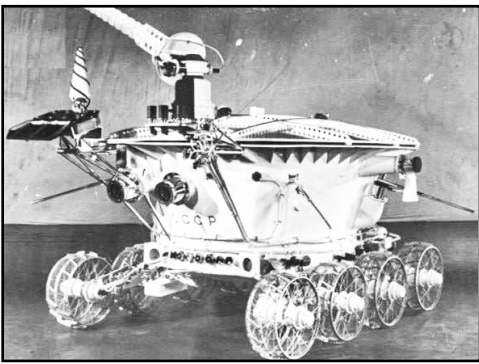
Հ. ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Վաստակաշատ գիտնականի անունով

սկիզբը՝ էջ 1

«Դպրոցի անվանակոչումը որքան պատվաբեր է, այնքան էլ պարտավորեցնող: Մենք՝ բոլորս, պետք է քաջ գիտակցենք, որ կրթությունն ու գիտությունը մեր առաջնահերթ ուղղություններն են: Այսօր Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունն անում է հնարավորը՝ կրթության եւ գիտության զարգացման համար: Սիրելի՛ աշակերտներ, մենք պետք է բարձր պահենք Ալեքսանդր Քեմուրջյանի եւ մեր երկրի անունը՝ զրանցելով մշակութային եւ գիտական նվաճումներ: Բարի երթ Ալեքսանդր Քեմուրջյանի անվան 170 ավագ դպրոցին», - ասել է ԿԳՄՍ նախարար Վահրամ Դումանյանը եւ ընդգծել, որ ներկայումս Հայաստանում անցկացվող «STARMUS» 6-րդ գիտամշակութային փառատոնը նոր խոսք է գիտության հանրայնացման բնագավառում:

«STARMUS» միջազգային փառատոնի համահիմնադիր Գարիկ Իսրայելյանն էլ աշակերտներին պատմել է, որ պատմության մեջ առաջին մոլորակագնացը, որը մարդիկ պատրաստել են, լուսնագնացն է եղել, որի նախագիծն իրականացրել է



Ալեքսանդր Քեմուրջյանը: ««Թայմ» պարբերականը «Լունախոդը» հեղափոխություն է անվանել գիտության ու տեխնոլոգիաների ոլորտում: Կարճ ժամանակ անց Մարս ուղարկվեց մի տիեզերանավ, որի մեջ դրված էր Քեմուրջյանի պատրաստած «PROP-M» փոքր ռոբոտը, որը պետք է շարժվեր Մարսի վրա ու հետազոտեր այն: Հույս ունեն, որ այս դպրոցում աշակերտներն այնպես կսովորեն ու կաշխատեն, որ ապագայում կպատրաստեն այնպիսի ռոբոտներ, որոնք Պլուտոնի վրա կաշխատեն», - ասել է Իսրայելյանը:

Միջոցառման մասնակիցներին ողջունել է նաև Ալեքսանդր Քեմուրջյանի որդին՝ Վահրամի Քեմուրջյանը. «Դպրոցը հորս անունով անվանակոչելը մեծ պատիվ է մեր ընտանիքի համար: Հայրս հորդորում էր ամբողջ կյանքում սովորել եւ շեշտում, որ կրթության ամենասառաջին քարը՝ հիմքը, պետք է դնել դպրոցում: Նա ասում էր՝ ինչպես դնեք այդ քարը, այդպես էլ կշարունակեք սովորել: Հայրս մինչեւ իր կյանքի վերջը սովորում էր, իսկ սովորել պետք է ոչ միայն մեծահասակներից, այլև երիտասարդներից: Հավանաբար, ոչ ոք չգիտի, սակայն երբ նախագծվում էր լուսնագնացը, հայրս իր շուրջ էր համախմբել մարդկանց, որոնց մի-

ջին տարիքը 26 էր», - նշել է Վ. Քեմուրջյանը: Վահրամի Քեմուրջյանը բազմաթվական դակ գրքեր է նվիրել դպրոցին, իսկ ԱՄՆ-ից ժամանած գիտնական Աքթե Ռոբերթսը՝ աստղադիտակ: Ողջունելի խոսքերից հետո Արայիկ Հարությունյանն ու Վահրամ Դումանյանը միջոցառման մասնակիցների հետ շրջել են դպրոցի դասասենյակներում ու լաբորատորիաներում, զրուցել ուսուցիչների եւ աշակերտների հետ, ծանոթացել ուսումնական գործընթացին եւ գործնական պարապմունքների անցկացման հետ կապված խնդիրներին:

Մշակույթ

Նոր ցուցադրության մեր վերաբացվել է Պատմության թանգարանը

Հայաստանի պատմության թանգարանում մեկնարկում է մշտական ցուցադրության վերաբացումը՝ «Հնագույն մարդու հետքերով. քարի դար» խորագրով ցուցասրահի բացմամբ:

Այս կապակցությամբ թանգարանում տեղի է ունեցել մամուլի ասուլիս, որի բանախոսներն էին ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի տեղակալ Ալֆրեդ Քոչարյանը, Հայաստանի պատմության թանգարանի տնօրեն Դավիթ Պողոսյանը, ՀՀ ԳԱԱ հնագիտության եւ ազգագրության ինստիտուտի փոխտնօրեն Տորոս Դալայանը, ՀՀ ԳԱԱ հնագիտության եւ ազգագրության ինստիտուտի գիտաշխատող Բորիս Գասպարյանը:

Պատմության թանգարանի տնօրեն Դավիթ Պողոսյանի տեղեկացմամբ՝ թեև այս ընթացքում իրականացվել են կրթական ծրագրեր եւ առանձին ցուցադրություններ, սակայն թանգարանի մշտական ցուցադրության մեկնարկը նոր է տրվում որպես հանրապետության կարևոր մշակութային իրադարձություն:

ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի տեղակալ Ալֆրեդ Քոչարյանը շնորհավորել է Հայաստանի պատմության թանգարանի մշտական ցուցադրության բացման կապակցությամբ եւ նշել, որ վերաբացումը մշտապես եղել է նախարարության կարևոր իրադարձությունների շարքում՝ օր առաջ իրականացնելու առումով:

«Բավականին մեծածավալ աշխատանքներ են իրականացվել, թեև անելիքներ դեռ շատ կան: Թանգարաններն արդիականացնելը, նորարարություններ ներմուծելը մեր տեսլականն է: Եվ պետությունը պատրաստ է հնարավոր ռեսուրսների ներդրմամբ ունենալ ժամանակակից պատշաճ ցուցասրահներ՝ ներկայանալու թե՛



հայ, թե՛ օտարերկրյա այցելուներին», - ասել է նախարարի տեղակալ Ալֆրեդ Քոչարյանը:

Հայաստանի պատմության թանգարանում ընթանում էին վերանորոգման, մասնավորապես թանգարանի ջեռուցման եւ օդափոխության համակարգի տեղադրման աշխատանքներ՝ ՀՀ կառավարության աջակցությամբ:

Առաջին անգամ բացվող «Հնագույն մարդու հետքերով. քարի դար» խորագրով ցուցասրահում ներկայացված է 2008 թ. «Արենի-1» քարանձավի պեղումներից հայտնաբերված կաշվե ոտնամանը, որը թվագրվում է Ք.ա. 3600-3500 թվականներին: Այն ցուցադրվելու է ոտնամանի համար հատուկ կայուն պայմաններ ապահովող ցուցափեղկում, որը պատրաստվել է ՀՀ կառավարության կողմից դրամաշնորհի

ծեով տրամադրվող ֆինանսական աջակցությամբ:

Ցուցադրությունը համալրվել է մի շարք նոր մուշներով, նոր ցուցադրական կահույքով եւ նոր մոտեցմամբ: Ընդգրկված են քարեդարյան բարձրաթեք մուշներ Հայաստանի տարբեր հնավայրերից, որոնց թվում՝ 500-300 հազար տարվա հնություն ունեցող ձեռքի հատիչ, Ք.ա. 6-րդ հազարամյակի թվագրվող քարե կացին, Ք.ա. 5-րդ հազարամյակի թվագրվող փոքրիկ կավանոթ, որի մեջ պահպանվել է օխրա ներկայութի փոշի եւ կիրառվել է նախնադարյան մարդու կողմից, հատկապես թաղման ծեսում:

Դավիթ Պողոսյանը հատկապես կարևորել է թանգարանում ցուցադրվող նոր գտածոների՝ որպես կրթական ռեսուրս ծառայելու հանգամանքը: Նա տեղեկացրել է,

որ շարունակաբար կբացվեն նաև այլ ցուցասրահներ:

Նոր ցուցասրահում ներկայացվող մուշների մասին իր գնահատականն է ներկայացրել ՀՀ ԳԱԱ հնագիտության եւ ազգագրության ինստիտուտի գիտաշխատող Բորիս Գասպարյանը. «Աշխարհի հնագիտությունը մի մեծ կաթսա է, որտեղ ամեն հնագետ մի կաթիլ ջուր է լցնում, եւ վերջում ձեւավորվում են այս կամ այն գիտական խնդիրների մասին տեսակետներ: Հայկական հնագիտությունն այսօր այդ ձեւաչափով փոփոխում է մարդկային հասարակության զարգացման մասին եղած համաշխարհային պատկերացումը: Ունենք եզակի ցուցանմուշներ: Մենք իսկապես հպարտանալու առիթ ունենք՝ առանց ավելորդ համեստության»:

Ցուցադրությունը կազմակերպվել է ՀՀ ԳԱԱ հնագիտության եւ ազգագրության ինստիտուտի հետ համագործակցությամբ: Կառույցի ներկայացուցիչը՝ փոխտնօրեն Տորոս Դալայանը, նշել է, որ Հնագիտության եւ ազգագրության ինստիտուտը շատ է կարևորում մշակութային հաստատությունների հետ համագործակցությունը:

«Այս համատեղ աշխատանքը բացառիկ է այն առումով, որ մեր շատ գիտաշխատողներ միաժամանակ նաև թանգարանի աշխատակիցներ են: Դա նրանց հնարավորություն է տալիս իրենց գիտական հետազոտությունները փորձարկելու նաև թանգարանային ոլորտում՝ ստեղծելով կամուրջ գիտության եւ թանգարանային ոլորտի զարգացման համար, եւ այս ցուցադրությունը դրա ապացույցն է», - ասել է Տորոս Դալայանը:

Նշենք, որ ցուցադրությունը լայն հանրության համար բաց է սեպտեմբերի 9-ից:

Մշակվում է «Մասնագիտական կրթության եւ ուսուցման մասին» նոր օրենքի նախագիծը

ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի եւ սպորտի նախարարությունում քննարկվել է «Մասնագիտական կրթության եւ ուսուցման մասին» օրենքի նախագծի նախնական տարբերակը, որի նպատակն է կարգավորել նախնական արհեստագործական եւ միջին մասնագիտական կրթության ոլորտը՝ ապահովելով նոր ինստիտուցիոնալ մոտեցումներ եւ փոխախախտ գարգացում:

Քննարկմանը մասնակցել են ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի եւ սպորտի նախարար Վահրամ Դումանյանը, նախարարի տեղակալներ Ժաննա Անդրեասյանը եւ Կարեն Թռչունյանը, Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման կենտրոնի (ՈԱԱԿ) տնօրեն Ռուբեն Թոփչյանը, Մասնագիտական կրթության եւ ուսուցման գարգացման ազգային կենտրոնի (ՄԿՈՒ-ՁԱԿ) տնօրեն Տաթևիկ Գասպարյանը, Հանրապետական մանկավարժապետական կենտրոնի տնօրեն Արաքսիա Սվաջյանը, ԿԳՄՍ նախարարության լիցենզավորման գործակալության, հանրակրթության, արհեստագործական եւ միջին մասնագիտական, բարձրագույն եւ հետախոսական կրթության վարչությունների եւ այլ ստորաբաժանումների ներկայացուցիչներ, նախագծի մշակման գործընթացում ներգրավված միջազգային կառույցների փորձագետներ:

Կարելու է քննարկումը՝ ԿԳՄՍ նախարար Վահրամ Դումանյանը նշել է, որ մշակվող նոր նախագիծն աշխատանքային փուլում է, դեռևս չի հրապարակվել իրավական ակտերի e-draft.am հարթակում:

«Հաշվի առնելով, որ մշակվող փաստաթուղթը հիմնարար օրենք է լինելու արհեստագործական եւ միջին մասնագիտական կրթության ոլորտի համար, մենք կարելու էր մենք, որ աշխատանքային տարբերակը լայնորեն քննարկվի շահագրգիռ բոլոր կողմերի հետ եւ ծագող բոլոր հարցերը ստանան պատասխան ու մինչեւ հրապարակվել ունենան հիմնավորում», - նշել է Վահրամ Դումանյանը:

Նախարարի տեղակալ Ժաննա Անդրեասյանը ներկայացրել է նոր նախագծով առաջարկվող հիմնական մոտեցումները, նշել է, որ գործող «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) եւ միջին մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքն ընդունվել է 2005 թվականին, որի մի շարք դրույթներ այս տարիների ընթացքում խմբագրվել եւ լրամշակվել են:

Նոր օրենքի նախագծի մշակումները Գերմանիայի միջազգային համագործակցության ընկերության (GIZ) փորձագիտական աջակցությամբ սկսվել են մոտ երկու տարի առաջ:

Ըստ Ժաննա Անդրեասյանի՝ ներկայացվող նախագծի նախնական տարբերակը քննարկվել է փոխախախտ տարբեր խմբերի, այդ թվում՝ ՄԿՈՒ հաստատությունների տնօրենների, ոլորտի փորձագետների, սոցիալական գործընկերների, պետական այլ գերատեսչությունների, մասնավորապես պետական եկամտների կոմիտեի, ֆինանսների, աշխատանքի եւ սոցիալական հարցերի նախարարությունների մասնագետների մասնակցությամբ: Քննարկումներ են նախատեսվում նաեւ գործատուների հետ:

«Ակնկալում ենք, որ վերջնական տարբերակում կունենանք նաեւ հարակից օրենքներում փոփոխություններ կատարելու առաջարկներ, որոնք կքննարկվեն միասնական փաթեթով», - նշել է Ժաննա Անդրեասյանը՝ ընդգծելով, որ «Մասնագիտական կրթության եւ ուսուցման մասին» օրենքի նախագիծը, որն ամբողջությամբ նոր փաստաթուղթ է, համահունչ է կրթության մինչեւ 2030 թվականը գարգացման պետական ծրագրի նախագծին:



Քոլեջ. մեկ միասնական անվանում բոլոր ՄԿՈՒ հաստատությունների

Պետության քաղաքականությունը ոլորտում միասնական դարձնելու նպատակով առաջարկվում է հրաժարվել ուսումնական հաստատությունների համար գործող օրենքում կիրառվող «քոլեջ» եւ «ուսումնարան» տեսակավորված ձեւակերպումներից եւ անցում կատարել միասնական «քոլեջ» բնորոշմանը՝ նկատի ունենալով, որ այնտեղ կարող են իրականացվել ինչպես միջին մասնագիտական, այնպես էլ արհեստագործական կրթական ծրագրեր:

«Նոր նախագիծն ինստիտուցիոնալ մեխանիզմներ է առաջարկում աշխատանքի վրա հիմնված ուսուցման եւ դուալ կրթության մոդելի համար, որը 2017 թվականից սկսած փորձարկվել է 10-ից ավելի հաստատություններում եւ առկա է բավարար փորձ: Առաջարկվող լուծումները հիմնված են դրական փորձի վրա, որոնք նախագծի շրջանառության փուլում կարող են լրամշակվել», - նշել է Ժաննա Անդրեասյանը:

Ըստ փոխնախարարի՝ նախագծի նոր կարգավորումները մեծացնում են մասնագիտական կրթության եւ ուսուցման համակարգի ներառականությունը, որն այս ոլորտում դեռևս լուրջ խնդիր է: Հստակացվում են որակավորումների ոլորտային շրջանակի (ՈՈՇ) եւ կրեդիտային համակարգի ներդրման մեխանիզմները, ինչը կօգնի ճանաչելի դարձնել կրթական ծրագրերի արդյունքը՝ ապահովելով համադրելիություն եւ փոխանցելիություն կրթության այլ մակարդակներ: Ըստ այդմ՝ քննարկվող նախագիծը որոշակի առնչություններ եւ հատման կետեր ունի նաեւ հանրակրթության ու բարձրագույն կրթության ոլորտները կարգավորող օրենքների հետ:

Ատեստավորում, տարակարգ

«Պետք է ներդրվի հաստատություններում աշխատողների մասնագիտական գարգացման եւ վարձատրության բարելավման փոխկապակցության համակարգ: Այս խնդիրը իրենց պատկանում է ընթացիկ փոփոխություն կատարելով գործող օրենքում, նաեւ հասկանալով, որ նոր նախագծի ընդունումն ավելի երկար ժամանակ է պահանջելու», - նշել է Ժաննա Անդրեասյանը:

Նրա խոսքով՝ ՄԿՈՒ ոլորտում նույնպես նախատեսվում է դասավանդողների ատեստավորում, որի արդյունքների հիման վրա կբարձրացվեն նաեւ աշխատավարձերը:

«Ընթացիկ եւ հրատապ մի շարք այլ հարցերի լուծումներ եւս կիրականացվեն գործող օրենքի փոփոխությամբ՝ նոր օրենքին թողնելով հիմնարար փոփոխությունները», - նշել է Ժաննա Անդրեասյանը՝ մասնավորապես առանձնացնելով պետական պատվերի ձեւավորման հարցը:

Քննարկման մասնակիցներին «Մասնագիտական կրթության եւ ուսուցման մասին» օրենքի նախագծով առաջարկվող հիմնական փոփոխություններն ու նորույթները ներկայացրել են փորձագետներ Նորա Սարգսյանը եւ Մարինե Հակոբյանը:

Նորա Սարգսյանը Գերմանիայի միջազգային համագործակցության ընկերության (GIZ) անունից ողջունել է քննարկման մասնակիցներին՝ ընդգծելով, որ իրենք պատրաստակամ են շարունակել աջակցությունը ՄԿՈՒ ոլորտի գարգացմանը:

Փոփոխություն՝ սկսած անվանումից

Նորա Սարգսյանը Գերմանիայի միջազգային համագործակցության ընկերության (GIZ) անունից ողջունել է քննարկման մասնակիցներին՝ ընդգծելով, որ իրենք պատրաստակամ են շարունակել աջակցությունը ՄԿՈՒ ոլորտի գարգացմանը:

«Մենք ինտենսիվ քննարկումների շարք ենք ունեցել՝ հիմնարար եւ լուրջ նախագիծ ունենալու նպատակով: Հաջողությամբ ավարտելու դեպքում ակնկալում ենք ունենալու ենք մեկ ամբողջությամբ նոր (Մասնագիտական կրթության եւ ուսուցման մասին ՀՀ օրենք) եւ հարակից առնվազն 5 օրենքների փոփոխություն», - նշել է նա:

Փորձագետ Մարինե Հակոբյանը, ներկայացնելով նախագիծը, նշել է, որ նախագծով առաջարկվող առաջին փոփոխությունը օրենքի անվանման փոփոխությունն է՝ գործող «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) եւ միջին մասնագիտական կրթության մասին ՀՀ օրենք» ձեւակերպման փոխարեն՝ առաջարկվում է «Մասնագիտական կրթության եւ ուսուցման մասին օրենք» տարբերակը:

Ըստ նախագծի նախնական տարբերակի՝ ընդունվելու դեպքում օրենքը կտարածվի Հայաստանի Հանրապետությունում գործող արհեստագործական եւ միջին մասնագիտական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների ու կազմակերպությունների վրա՝ անկախ նրանց կազմակերպչական կազմակերպչական ձեւից ու հիմնադրից:

Սոցիալական գործընկերության կողմ համարվող եւ որոշակի կրթական ծրագիր իրականացնող կամ դրան մասնակից կազմակերպությունների նկատմամբ օրենքը կտարածվի այնքանով, որքանով կառնչվի կրթության եւ ուսուցման գործընթացին:

Կներդրվի կրեդիտային համակարգ

Հիմնական մյուս նորույթը կրեդիտային համակարգի ներմուծումն է, որը սահմանվում է հետեւյալ կերպ. կրեդիտ՝ դասընթացի կամ ուսումնական մոդուլի, այդ թվում՝ աշխատանքի միջոցով ուսուցման ծավալի, ուսումնառության (նաեւ՝ աշխատանքային) վերջնարդյունքներ ձեռք բերելու համար ուսանողի ուսումնական բեռնվածության չափման պայմանական միավոր:

Դրանից ածանցվում է նաեւ կրեդիտների կուտակման եւ փոխանցման համակարգը՝ կրեդիտների համադրելիությունը, փոխանցելիությունը, ուսանողների սահուն շարժումությունն ապահովող գործողությունների ամբողջությունը:

Սահմանվում է նաեւ ուսումնական մոդուլը՝ կրթական ծրագրի բաղադրիչ հանդիսացող դասընթացի ինքնուրույն բաղկացուցիչ մաս, որի համար տրվում է կրեդիտ:

Նորույթ՝ մասնակի որակավորում

Նախագծի հիմնական նորույթներից մեկը մասնակի որակավորումն է, որը ներկայումս չկա: Եթե ուսանողը չի հաղթահարել կրթական ծրագրի տվյալ մակարդակի որակավորման համար սահմանված ամբողջական ծրագիրը, ապա նրան իր դիմումի հիման վրա կարող է շնորհվել մասնակի որակավորում՝ իր ձեռք բերած ուսումնառության արդյունքների մասով: Մասնակի որակավորումը չի արգելում հետագայում շարունակել կրթությունը:

Իրավակարգավորում՝ աշխատանքի վրա հիմնված (դուալ) կրթության համար

Տրված է աշխատանքի վրա հիմնված ուսուցման (ՎՀՈՒ) սահմանումը՝ կարողությունների, հմտությունների եւ վերջնարդյունքների ձեւավորմանը միտված կրթական ծրագրի ուսումնառության ձեւ, որն իրականացվում է իրական աշխատատեղում կամ դրան համապատասխանեցված աշխատանքային միջավայրում:

«Այսօր ունենք մի վիճակ, երբ սոցալ-ծրմակները, որոնք աշխատաշուկայի անմիջական մասնակիցներն են, առավելապես հանդես են գալիս՝ որպես կրթության պահանջատեր: Մենք առաջարկում ենք սկզբունքային փոփոխություն, ըստ որի, բացի պահանջատեր լինելուց, գործընկերները պետք է մասնակցեն կադրերի պատրաստման եւ պատրաստման պրոցեսին: Այսինքն՝ գործատուն պետք է կարողանա պատվեր ձեւակերպել՝ հստակ ասելով, թե ինչ է իրեն պետք: Այլապես անընդհատ ասելով, որ մենք չենք վստահում կրթության համակարգին, քանի որ այնտեղից չենք ստանում մեր ուզած որակի կադրերին, որն է լուծման չենք հասնի: Գործատուն եւս պետք է պատասխանատվություն ստանձնի եւ կիսի ռիսկայնությունը՝ ոչ միայն այդ մասին խոսելով, այլեւ փաստաթղթի տակ ստորագրություն եւ կնիք դնելով», - նշել է Մարինե Հակոբյանը:

Աշխատանքի վրա հիմնված ուսուցման բոլոր տեսակները որոշակիորեն սահմանվում եւ կազմակերպվում են իրական աշխատանքային միջավայրում: Դրանք եւս:

1) աշխատանքի վրա հիմնված ուսուցում՝ կրթական ծրագրի մակարդակում ըստ որակավորման առանձնահատկության ուսումնառության կազմակերպման ձեւ, որն իրականացվում է ՄՈՒՀ-ում եւ գործընկեր կազմակերպությունում (այսուհետ՝ նաեւ գործատու)՝ ուսումնառության համարդրմամբ՝ ապահովելով որակավորմանն ու զբաղմունքին համապատասխան աշխատանքային հմտությունների ձեռքբերումը:

Աշխատանքի վրա հիմնված ուսուցման պարագայում աշխատանքի վայրում ուսումնառությունը կազմում է կրթական ծրագրի գերակշռող մաս, եւ վերջնարդյունքները ստուգվում են գործնական միջավայրում: Դուալ ուսուցման անցկացման պայմանները, աշխատանքների ծավալը եւ ժամկետները, կողմերի իրավունքներն ու պարտականությունները սահմանվում են կողմերի (ՄՈՒՀ, գործատու եւ ուսանող) միջեւ կնքվող համագործակցության շրջանակը սահմանող երկկողմ կամ եռակողմ պայմանագրով: Ուսանողին գործատուի կողմից տրվում է վարձատրություն՝ փաստացի աշխատած ժամանակին կամ կատարված փաստացի աշխատանքին համապատասխան, իսկ այդ ժամանակահատվածը համարվում է մասնագիտական փորձառություն եւ հաշվարկվում աշխատանքային ստաժում: Աշխատանքի վրա հիմնված ուսուցման ընթացքում աշխատանքային հարաբերությունների մանրամասները սահմանվում են աշխատանքային օրենսգրքով:

Սերունդ

Ավարտական պարգևատրումներ

ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի եւ սպորտի նախարարությունում այսօր տեղի է ունեցել 2021-2022 ուսումնական տարվա հանրակրթական դպրոցների գերազանց առաջադիմությամբ շրջանավարտներին մեդալներ հանձնելու արարողությունը:

2021-2022 ուսումնական տարում ՀՀ հանրակրթական ուսումնական հաստատություններից մեդալի հայտ ներկայացրած 88 սովորողներից քննությունների արդյունքում մեդալի են արժանացել 61 շրջանավարտներ: Գործող կարգի համաձայն՝ մեդալի հավակնորդները քննություն են հանձնել «Հայոց լեզու եւ հայ գրականություն», «Մաթեմատիկա» առարկաներից: Միջոցառման ընթացքում պարգևատրվել են նաեւ միջազգային մաթեմատիկական «Կենգուրու» եւ հայերենի իմացության «Սեղու» մրցույթների հաղթողները:

Մեդալակիրներին եւ առարկայական մրցույթների հաղթողներին շնորհավորել են ԿԳՄՍ նախարար **Վահրամ Դումանյանը** եւ նախարարի տեղակալ **Ժաննա Անդրեասյանը**:

«Միջին շրջանավարտներ եւ առարկայական մրցույթների հաղթողներ, այսօրվա պարգևատրումը ձեր կյանքում առանձնահատուկ իրադարձություն է: Իմ ցանկությունն է, որ հետագայում դուք նվաճումներ ունենաք նաեւ բարձրագույն կրթության, գիտության ոլորտներում, մշտապես զգաք ձեր աշխատանքի արդյունքը՝ լինելով գնահատված, - նշել է Վահրամ Դումանյանը եւ



շարունակել, - շնորհակալ ենք բոլորիդ ուսուցիչներին ու ծնողներին, որովհետեւ նրանք մեծ ներդրում ունեն ձեր ցուցաբերած արդյունքի գործում:

Կրթության ոլորտի բարեփոխումները, որոնք այսօր իրականացվում են նախարարության կողմից, մեկ նպատակ ունեն ապահովել ամուր հենք, որ մենք ունենանք ավելի մրցունակ ու լավ քաղաքացի: Ապագան ձերն է, երկրի տերը դուք եք: Շնորհակալ ենք, որ ունենք ձեզ նման հրաշալի սերունդ»:

Մեդալները հանձնելուց հետո ԿԳՄՍ նախարարի տեղակալ Ժաննա Անդրեասյանն ամփոփել է հանդիսավոր արարողու-

թյունը՝ ընդգծելով, որ գերազանց առաջադիմության մեդալը 12 տարվա աշխատանքի գնահատականն է:

«Վստահ եմ, որ շատերդ արդեն ընտրել եք մասնագիտություն եւ դառնալու եք մեր երկրի համար արժանավոր եւ պիտանի քաղաքացի», - դիմելով ներկաներին՝ նշել է նախարարի տեղակալ Ժաննա Անդրեասյանը՝ հիշելով, որ ժամանակին ինքն էլս մեդալակիր է եղել:

«Կարծում եմ՝ կրթության արժեւորման առումով՝ մեդալի նշանակությունը չի փոխվել: Մաղթում եմ, որ սա լինի ձեր հաջողությունների եւ ձեռքբերումների սկիզբը», - նշել է նա:

Փոխնախարարի առաջարկությամբ՝ ներկաները ծափերով ողջունել են Երեւանի թիվ 87 դպրոցի շրջանավարտ, մեդալակիր **Կարեն Սաֆարյանին**, ով մեդալի քննությունները հաջողությամբ հանձնելուց եւ բուհ ընդունվելուց անմիջապես հետո գրականության եւ արարողությանը ներկայացել էր գինվորական համազգեստով ու հրամանատար **Գագիկ Հարությունյանի** ուղեկցությամբ: Ի դեպ, հրամանատարը 2002 թվականի մեդալակիր շրջանավարտներից է:

Շնորհավորելով «Կենգուրու» եւ «Սեղու» առարկայական մրցույթների հաղթողներին՝ Ժաննա Անդրեասյանը փաստել է, որ դրանք կարելի էր աշակերտների մասնագիտական կողմնորոշման եւ ապագայի պլանավորման հարցերում:

«Կարելի է, որ դուք կարողանաք լավագույնս ինքնադրսեւորվել մեր երկրում՝ մասնագիտական կարողությունների աճն ու անձնական երջանկությունը տեսնելով մեր հայրենիքում», - եզրափակել է փոխնախարարը:

Նշենք, որ «Կենգուրու» եւ «Սեղու» մրցույթները ԿԳՄՍ նախարարությունը կազմակերպում է «Այբ» հիմնադրամի հետ համագործակցությամբ:

Մեդալակիրների, ինչպես նաեւ «Կենգուրու» եւ «Սեղու» մրցույթների հաղթողների անվանացանկը հրապարակված է ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարության կայքում:

Կարինե ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ

Աշխատանքային խորհրդակցություն

Քննարկվել են տնօրենի եւ վարչատնտեսական համակարգողի գործառույթների տարանջատման առնչվող հարցեր

ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի եւ սպորտի նախարարի տեղակալ **Ժաննա Անդրեասյանը** աշխատանքային խորհրդակցության է հրավիրել ՀՀ մարզպետարանների եւ Երեւանի քաղաքապետարանի կրթության, ֆինանսական եւ իրավաբանության ոլորտային պատասխանատուներին:

Քննարկվել են 2023 թվականի հունվարից ուժի մեջ մտնող «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքի փոփոխություններով պայմանավորված հանրակրթական դպրոցների կառավարման նոր մոդելին առնչվող հարցերը, մասնավորապես՝ տնօրենի եւ վարչատնտեսական համակարգողի գործառույթների տարանջատման ու արդյունավետ իրագործմանը վերաբերող:

Քննարկմանը մասնակցել են ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարության աշխատակազմի ղեկավարի տեղակալ **Վահրամ Գասպարյանը**, ԿՁՆԱԿ-ի, ԿՏԱԿ-ի, հանրակրթության, անձնակազմի կառավարման, ֆինանսական, լիցենզավորման եւ զարգացման ծրագրերի ստորաբաժանների ներկայացուցիչները:

«Մինչեւ օրենքով սահմանված նոր իրավակարգավորումների կիրառումը պետք է իրականացնենք նախապատրաստական մեծ աշխատանք, որը պետք է իրականացնենք մարզերի եւ Երեւանի քաղաքապետարանի հետ համատեղ: Աշխատանքի արդյունավետությունը պայմանավորված է լինելու մեխանիզմների ճիշտ պլանավորումից», - նշել է Ժաննա Անդրեասյանը:

Ներկայացնելով դպրոցների կառավարման նոր մոդելը՝ նախարարի տեղակալը փաստել է, որ օրենքով ամրագրված է վարչատնտեսական կառավարումն առանձնացվելու է դպրոցների բովանդակային կառավարումից: Դպրոցի վարչատնտեսական կառավարման գործառույթները կարող է պատվիրակվել վարչական համակարգողին (ֆիզիկական անձի), ինչպես



նաեւ իրավաբանական անձի:

«Դպրոցի կրթության որակի ապահովման գործառույթը, որը պետության առաջնային նպատակն է, վերապահվում է տնօրենին: Առանձնացրել ենք վարչական եւ տնտեսական գործառույթները՝ տնօրենին տալով ժամանակ՝ բովանդակային գործառույթներն ավելի լավ իրականացնելու:

Մեր հիմնական նպատակն էր նաեւ բարձրացնել վարչատնտեսական կառավարման որակը՝ հաշվի առնելով, որ մի շարք գործառույթների կենտրոնացված իրագործումն ավելի նպատակահարմար է արդյունավետության տեսանկյունից», - նշել է փոխնախարարը:

Քննարկման ընթացքում նշվել է, որ, ըստ հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների կառավարման նոր մոդելի, վարչական գործառույթներ են համարվում հաշվապահությունը, գնումների գործընթացը, սննդի եւ մաքրության կազմակերպումը, անվտանգության ապահովումը,

ընթացիկ տեխնիկական սպասարկումը:

Կառավարման մոդելին առնչվող մյուս կարելի մոդուլները, որն ամրագրված է «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքի փոփոխությամբ, դպրոցի տնօրենի նշանակումն է, որով դպրոցական խորհուրդներից հանվում է տնօրենին ընտրելու գործառույթը: Տնօրենին նշանակելու է պետական լիազոր մարմինը (ԿԳՄՍ նախարարությունը, ՀՀ մարզպետարանները եւ Երեւանի քաղաքապետարանը)՝ հիմք ընդունելով թեկնածուի ներկայացրած զարգացման ծրագիրը:

Անդրադառնալով հարցին, թե նոր օրենքի վերջ նշված դրույթներն ինչպես են ուժի մեջ մտնելու եւ ինչպիսի առաջնահերթությամբ են տարածվելու դպրոցների վրա, նախարարի տեղակալը նշել է. «Դպրոցների այն տնօրենները, որոնք մրցույթները կհայտարարվեն մինչեւ նոր օրենքի ուժի մեջ մտնելը, այսինքն՝ 2022 թվականի դեկտեմբերի 30-ը ներառյալ, ընտրվելուց հետո

մինչեւ իրենց պաշտոնավարման ավարտը կաշխատեն ներկայում գործող կարգավորումներով: Նոր մոդելը կգործի այն դպրոցներում, որտեղ տնօրենի թափուր տեղի մրցույթը կհայտարարվի 2023 թվականի հունվարից հետո»:

Նախարարի տեղակալը նաեւ նշել է, որ, ըստ մարզերի, կատարվել է տվյալների ամփոփում եւ կան նախնական ամփոփ տվյալներ, թե առաջին փուլով որ դպրոցներում է ներդրվելու կառավարման նոր մոդելը: Նոր կարգով նշանակված տնօրենները հետագայում ատեստավորման ճանապարհով կարող են շարունակել պաշտոնավարումը՝ չզնայով հավաստագրման քննության: Հավաստագրման ինստիտուտը որպես մուտքային պահանջ, կշարունակի գործել առաջին անգամ նշանակվող տնօրենի համար, հետեւաբար առաջին ատեստավորված տնօրենը, որը կկարողանա շարունակել աշխատանքը որպես տնօրեն՝ առանց հավաստագրվելու, կունենանք նոր մոդելի կարգավորման դրույթի ուժի մեջ մտնելուց 5 տարի անց, այսինքն՝ 2028 թվականին:

Իրականացվել է նաեւ վարչատնտեսական գործառույթներ իրականացնող աշխատակիցների քարտեզագրում, ինչպես նաեւ զուգահեռաբար ընթանում են օրենքի կիրառումն ապահովող ենթաօրենսդրական ակտերի մշակումները:

Քննարկման մասնակիցները, ներկայացնելով իրենց դիտարկումներն ու առաջարկները, հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների կառավարման նոր համակարգի վերաբերյալ մի շարք հարցեր են ուղղել Ժաննա Անդրեասյանին:

Երեւանի եւ մարզապետարանների մասնակցությամբ քննարկումները կլինեն շարունակական:

Կ. ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ

Աշխարհի հետ

Նոր չափորոշիկն համահունչ

ԿԳՄՍ նախարարի տեղակալ Ժաննա Անդրեասյանը մասնակցել է Եվրոպայի խորհրդի լանդշաֆտի կոմպենցիայի ու Քաղաքաշինության կոմիտեի համատեղ մշակած «Բնապահպանական կրթական գործողություններ տարրական դպրոցների համար» մանկավարժական գրքույկի 33 մարզերի դպրոցներին տրամադրելու միջոցառմանը:

Միջոցառմանը ներկա են եղել Քաղաքաշինության կոմիտեի նախագահի տեղակալ Նունե Պետրոսյանը, ԿԳՄՍ հանրակրթության վարչության պետ Արսեն Բաղդասարյանը, կոմիտեի այլ անդամներ եւ 33 մարզապետարանների ներկայացուցիչներ:

Ժաննա Անդրեասյանը, շնորհակալություն հայտնելով համագործակցության համար, նշել է, որ գրքույկը բովանդակային առումով համահունչ է հանրակրթության նոր չափորոշիկին. «Լանդշաֆտի եվրոպական կոմպենցիայի իրագործման աշխատանքների շրջանակում կրթական չափորոշիկը արված այս հետազոտությունը շատ կարեւոր է օգտակար է մեր աշակերտների համար, քանի որ նրանք ձեռք են բերում նոր գիտելիքներ լանդշաֆտի վերաբերյալ:



Այս ուսումնական տարվա ընթացքում մեծածավալ աշխատանք է իրականացվելու՝ գալիք ուսումնական տարվանից նոր չափորոշիչների տեղայնացմանը նախապատրաստվելու համար: Այդ նպատակով նախատեսվում են վերապատրաստումներ, բովանդակային քննարկումներ, իսկ 2023 թվականի սեպտեմբերից նոր չափորոշիչը տեղայնացվելու է նաև տարրական դասարաններում:

Կարծում են՝ լանդշաֆտների ուսումնասիրության վերաբերյալ այս գրքույկը հատկապես օգտակար կլինի «ես ու շրջակա աշխարհը» առարկայի ուսուցման համար՝ ուսուցիչների ծրագրային խնդիրները լուծելու տեսանկյունից: Գրքույկը նաև միջառարկայական եւ ներառարկայական կապերն է ամրապնդում, ինչը նոր չափորոշիչի կարեւորագույն խնդիրներից է:

Նախարարի տեղակալը կարեւորել է նաև «Նախնական գիմնորական պատրաստություն» առարկայի շրջանակում իրականացվող մարզառագմական ճամբարների կազմակերպումը, որոնց ընթացքում աշակերտներն ավելի լավ են ճանաչում հայրենիքը:

«Շեշտադրելով գործնական հմտությունների զարգացումը՝ մենք աշակերտներին հնարավորություն ենք ընձեռում արագ կողմնորոշվել տեղանքում եւ կիրառել ձեռք բերած հմտությունները: Այս առումներով եւս գրքույկն օգտակար կլինի թե՛ աշակերտների, թե՛ ուսուցիչների համար», - նշել է Ժ. Անդրեասյանը:

Քաղաքաշինության կոմիտեի նախագահի տեղակալ Նունե Պետրոսյանը նշել է, որ գրքույկում դիտարկված են լանդշաֆտի հիմնախնդիրները. «Մեր նպատակն է խթանել աշակերտների հետաքրքրությունը լանդշաֆտի նկատմամբ: Գործողությունները վերաբերել են մի շարք թեմաների, որոնք իրականացվել են դպրոցի տարածքում եւ դրանից դուրս», - նշել է Նունե Պետրոսյանը:

Միջոցառման ավարտին ԿԳՄՍ նախարարի տեղակալ Ժաննա Անդրեասյանն ու Քաղաքաշինության եւ ճարտարապետության վարչության խորհրդական Մարտուն Գրիգորյանը գրքույկները հանձնել են 33 մարզապետարանների ներկայացուցիչներին:

Ամփոփվել են նաև 33-ում Լանդշաֆտի եվրոպական կոմպենցիայի իրագործման աշխատանքների շրջանակում կայացած «Լանդշաֆտի կոմպենցիա. կրթական բաղադրիչ» ազգային աշխատաժողովի արդյունքները:

Մշակվում է «Մասնագիտական կրթության եւ ուսուցման մասին» նոր օրենքի նախագիծը

սկիզբը՝ էջ 4

Պրակտիկայի կազմակերպում եւ ձեռնարկատիրություն

Պրակտիկական աշխատանքի վայրում ուսումնառության փուլ է, որը լրացնում է հիմնական կրթական ծրագրի ճանաչողական եւ գործնական բաղադրիչը եւ որի ընթացքում ուսանողը առավելապես դիտարկում է աշխատանքային գործընթացը, կատարում որոշակի աշխատանքներ՝ ըստ սահմանված ժամկացույցի: Այն կարող է ընդգրկել կամ չընդգրկել պայմանագիր եւ ուսանողի վճարում:

Աշխատանքի ընթացքում ուսումնառությունը կազմակերպվում է ընթացիկ աշխատանքային միջավայրում: Այն կիրառվում է առավելապես դրսեկության ձեռնարկության կազմակերպման դեպքում եւ կարող է ապահովել աշխատանքային իրավահարաբերության մեջ գտնվող անհատի աշխատանքային գործունեության ընթացքում կրթությունը եւ որակավորումը:

Կրթական ծրագրի շրջանակում աշխատողների պարագայում ՄՈՒՅ-ը կրում է սովորողների՝ աշխատանքի վայրում դժբախտ դեպքերից եւ մասնագիտական հիվանդություններից ապահովագրության պարտականություն, եթե այլ բան նախատեսված չէ գործատուի հետ կնքված պայմանագրով:

Աշխատանքի վրա հիմնված ուսուցում կազմակերպելու նպատակով ՄՈՒՅ-ը օրենքով սահմանված կարգով կարող է միայնակ կամ համագործակցությամբ ստեղծել



ձեռնարկություն՝ իր լիցենզավորված կրթական ծրագրերի որակավորումներին եւ զբաղմունքին համապատասխան ապրանքներ արտադրելու, ծառայություններ մատուցելու կամ սպասարկում իրականացնելու համար:

Կառավարման խորհրդի ձեւավորումը

Պետական ՄՈՒՅ-ի կառավարման խորհուրդը մշտապես գործող մարմին է, որի անդամի լիազորությունների ժամկետը հինգ տարի է, եթե նրա լիազորություններն ավելի վաղ չեն դադարել կամ դադարեց-

վել: Խորհրդի անվանական կազմը հաստատում է համապատասխան լիազոր մարմնի ղեկավարը:

Խորհուրդը բաղկացած է յոթ անդամից՝ հետեւյալ համամասնությամբ.

- երկուսին առաջադրում է համապատասխան լիազոր մարմնի ղեկավարը՝ գործարարների, կրթության, գիտության, մշակույթի կամ գործատուների (ՄՈՒՅ-ի մասնագիտությունների ոլորտը սպասարկող ոլորտների) ներկայացուցիչներից,

- երեքին առաջադրում են սոցիալական գործընկերության կողմ հանդիսացող այն կազմակերպությունները, որոնք հանդիսա-

նում են տվյալ ՄՈՒՅ-ի հետ առավել ակտիվ համագործակցող գործընկեր կազմակերպություններ՝ նախապատվություն տալով նրանց, որոնք հաստատության հետ իրականացնում են կրթական ծրագիր,

- երկուսին առաջադրում են տվյալ ՄՈՒՅ-ի կանոնադրությամբ լիազորված մարմինները՝ մանկավարժական անձնակազմի եւ ուսանողության ներկայացուցիչներից, որոնց ներկայացվող պահանջները եւ առաջադրման, փոխարինման եւ լիազորությունների դադարեցման կարգը սահմանվում է կանոնադրությամբ:

Կառավարման խորհրդի անդամները, բացառությամբ սոցիալական գործընկերության կողմ հանդիսացող կազմակերպությունների առաջադրած անդամների, չեն կարող ավելի քան երկու անգամ անընդմեջ նշանակվել խորհրդի անդամ: Խորհրդի միտոն իրավագոր է, եթե դրան մասնակցում է խորհրդի անդամներից առնվազն 4-ը:

Խորհրդի նախագահ չի կարող ընտրվել ՄՈՒՅ-ի ուսանող կամ աշխատակիցը:

Խորհրդի անդամ չի կարող լինել այն անձը, ով որեւէ կուսակցության ղեկավար մարմնի անդամ է, զբաղեցնում է քաղաքական պաշտոն կամ զբաղեցնում է վարչական պաշտոն տվյալ ՄՈՒՅ-ում:

Առաջարկվող փոփոխությունների եւ նոր կարգավորումների վերաբերյալ քննարկումներն ու նախագծի լրամշակման աշխատանքները կշարունակվեն:

Կարինե ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ

Արցախ

Բարի երթ...

Արցախում սեպտեմբերի մեկը գիտե-
լիքի ու դպրության իր լուսեղեն կերպար-
ին վաղուց է միահյուսել ազատության
մեր աննկուն պայքարի մի նոր էջի մեկ-
նարկի խորհուրդը:

Այլոց համար նոր ուսումնական իր
սովորական ընթացքն ունի, իսկ Արցա-
խում այն միշտ զինվորավարի զգաստ
է... Եվ հենց նման վճռականությամբ են
բացվել 44-օրյա արհավիրքից հրաշքով
փրկված ուսումնական հաստատու-
թյունների դռները:

Մանկավարժական եւ աշակերտա-
կան կոլեկտիվներին շնորհավորել են ԱԶ
ԱԺ նախագահ Արթուր Թովմասյանը,
ԱԶ պետնախարար Արտակ Բեգլարյա-
նը, ՀԱԵ Արցախի թեմի առաջնորդ Տեր
Վրթանես Եպիսկոպոս Աբրահամյանը:

ԱԶ ԿԳՄՍ նախարար Անահիտ Հա-
կոբյանի սեպտեմբերյան ուղերձում
մասնավորապես ասված է. «Նախորդ ու-
սումնականում մենք ստիպված էինք
հաղթահարել մի շարք դժվարություն-
ներ, իսկ այս ուսումնականը կրկին սկ-
սում ենք մեծ ցավով՝ Աղավնոյի կորս-
ված դպրոցով...»

Ակնհայտ է, որ կրթական համակար-
գի խնդիրները ժամանակի հետ բազմա-
պատկվում են բոլորիցս պահանջելով
մեծ ջանք ու եռանդ առկա մարտահրա-
վերների դիմակայման գործում: Կրթու-
թյան ուսերին են դրված երկու ծրագրա-
ն ու ճակատագիրը: Վստահ են, որ այս գր-
կանքներն ու դժվարությունները մեզ
ավելի կկոփեն, եւ մենք կհաղթահարենք
բոլոր խոչընդոտները՝ ստեղծելով
ամուր ու ճկուն կրթական համակարգ,
որը կդառնա հայրենիքի ազատության
եւ անվտանգության պատասխանա-

տուն», - ասված է նախարար Ա.Հակոբյա-
նի ուղերձում:

Այս ուսումնականում Արցախում նոր
կրթարան է բացվել. «Արցախի Շիրակա-
ցու ճեմարան» գիտակրթական համա-
լիր: Առաջին սաների ոգեւորությունը
մեծ է գիտելիքների ձեռքբերման նոր
հնարավորության ակնկալիքով:

Ուրախությամբ տեղեկացնենք, որ
դպրոցական առաջին զանգը հնչել է նա-
եւ թշնամու հերթական սադրանքի հե-
տեւանքով լռած Ասկերանի շրջանի
Խրամորթ գյուղի Գառնիկ Ավանեսյանի
անվան միջնակարգ դպրոցում: Ցավալի-
որեն պետք է նշենք, որ միայն այս վեր-
ջին երեք տասնամյակների ընթացքում
Խրամորթը չորս անգամ հայտնվել է
կորստյան սպառնալիքի տակ, սակայն
իր զավակների ամենուրաջությամբ կր-
կին ոտքի է կանգնել՝ ապրելու եւ ապ-
րեցնելու վճռականությամբ: Տեղին է
հիշատակել, որ ժողովրդական ստուգա-
բանությամբ իր անունը գյուղը ստացել է
թշնամու հարձակումներից իրեն պաշտ-
պանող ...խրամառ բառից:

Եվ այսպես, ջերմությամբ ու սիրով
լեցուն շնորհավորանքներով, գրական-
երաժշտական հանդեսներով է յուրա-
քանչյուր ուսումնական հաստատություն
ընդունել իր սաներին:

ԱրՊՀ-ում սեպտեմբերը դիմավորել
են հիմնամտորդված նոր մասնաշեն-
քում: Արդեն տեղակայվել են բանասի-
րական եւ տնտեսագիտական ֆակուլ-
տետները, մի շարք կենտրոններ: Առա-
ջիկայում կահավորման եւ անհրաժեշտ
սարքավորումների տեղադրումից հե-
տո, հիմնամտորդված մասնաշենք կտե-
ղափոխվեն նաեւ այլ ֆակուլտետներ ու

ստորաբաժանումներ՝ մեզ հետ ունեցած
գրույցում նշել է ռեկտոր Արմեն Սարգս-
յանը:

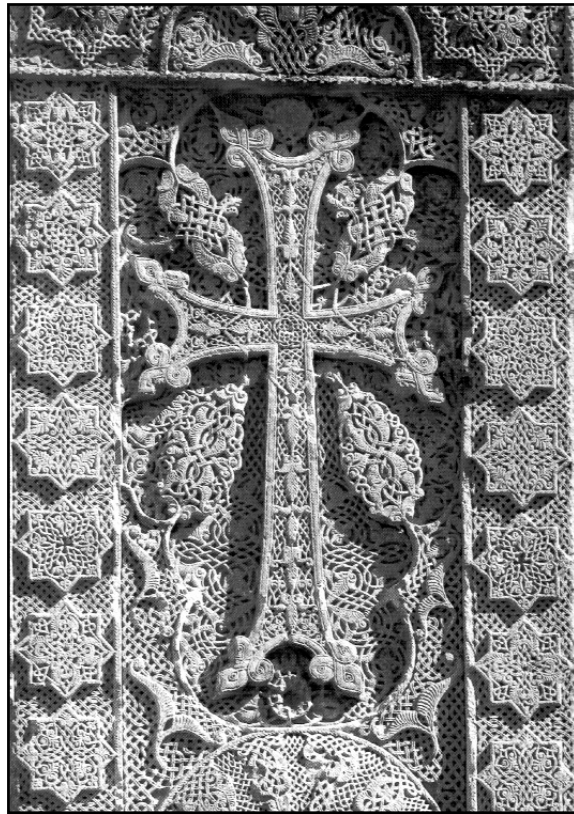
Չնայած այսօր էլ շարունակվող շի-
նարարական աշխատանքներին, Ստե-
փանակերտի Ավ. Իսահակյանի անվան
հ.10 հիմնական դպրոցն իր հիմնամո-
րոգված մասնաշենքում է կազմակեր-
պում աշակերտների ուսուցումը: Այս դպ-
րոցը հենց պատերազմի առաջին իսկ
օրն է հայտնվել թշնամու հրթիռակոծու-
թյան ու հրետակոծության թիրախում:
Ավերվել էր շենքի մեծ մասը, սակայն
հրադադարից հետո ուսումնական գոր-
ծընթացը չի դադարել, պարապմունք-
ներն անցել են երկհերթ...

Նոր ուսումնականին ընդառաջ, Հայ
կրթական հիմնարկության միջոցներով,
վերանորոգվել է Մարտունու շրջանի
Կաղարծի համայնքի միջնակարգ դպրո-
ցը, որը լուրջ վնասվել էր 44-օրյա պա-
տերազմի ժամանակ:

Օրեր առաջ Ասկերանի եւ Մարտա-
կերտի մեկ տասնյակից ավելի դպրոց-
ներ համալրվել են համակարգչային
տեխնիկայով: Այս գործում անհատ բա-
րերարների շարքում է Կարմիր Խաչի մի-
ջազգային կոմիտեն:

Նոր ուսումնականի առթիվ դպրոց-
ներին ուղղված նվերները շարունակ-
վում են, պետական հոգածությամբ զու-
գահեռ Արցախի կրթական համակարգը
շատ աջակիցներ ունի աշխարհասփյուռ
հայության շրջանում: Միայն թե՛ օրը
բացվի խաղաղության դրոշմով ...

Նվարդ ԱԼԵՔՍԱՆՅԱՆ
Բ. Ստեփանակերտ,
մեր սեփական թղթակից



սկիզբը՝ էջ 1

Խաչը, ինչպես հայտնի է, հնուն եղել է չարչա-
րանքի գործիք: Երբ Հիսուսը խաչվեց, այդ նույն
խաչափայտը դադարեց չարչարանքի գործիք լի-
նելուց: Խաչը դարձավ փրկության միջոց, Քրիս-
տոսի սիրտ արտահայտությունը, քանզի սիրել՝
նշանակում է նաեւ գոհաբերություն, զրկանք
հանձն առնել: Սերը միայն զգացում չէ. սերը
կյանք է եւ գործ: Եվ Քրիստոսի խաչելությունը
հենց այդ սիրտ արտահայտությունն է: Խաչն այ-
սօր մեզ համար դարձել է փրկության միջոց, հա-
րության խորհուրդ, պահպանիչ գործություն, քա-
վության գոհասեղան, բժշկության աղբյուր:

Խաչվեցից հետո մեզ համար նախեւառաջ
հարությանը նորոգվելու խորհուրդն ունի: Պա-
տահական չէր, որ 3 խաչերը (մեկը՝ Քրիստոսի,
2-ը՝ ավազակների) մահացած մարդկանց վրա
դնելով՝ հայտնաբերեցին Փրկչի խաչափայտը,
քանի որ մահվան այդ գործիքը Քրիստոսի սուրբ
արյունով ստացավ նորոգելու, բժշկելու եւ հա-
րություն տալու գործություն: Քրիստոս, խաչի վրա
մեռելով, հաղթեց մարդկությանը սարսափեց-
նող մահվանը եւ ջախջախեց սատանայի գլուխը:

Ըստ Գրիգոր Տաթևացու՝ Խաչը դարձավ երկն-
քի եւ երկրի միջեւ եղած վիճակ միացնող կամուր-
ջը, «դրախտի դռները բացողն ու երկնային ար-
քայությունը որպես ժառանգություն տվողը»:
Խաչի վեր բարձրացումով սարսափահար եղավ
սատանան: Խաչի բարձրացումով մեկ անգամ
ես հաստատվեց Քրիստոսի հաղթանակն ընդ-
դեմ մահվան, դժոխքի եւ բոլոր նրանց, ովքեր
անարգում ու չեն պատվում Տիրոջ խաչը:

Ժողովուրդը Խաչվեցից կատարում է անթիվ
ուխտագնացություններ: Որոշ բնակավայրերում
մարդիկ իրենց ձեռքերով խաչեր են պատրաս-
տում եւ զարդարում գույնզգույն ծաղիկներով,
հատկապես՝ ռեհանով: Ժողովուրդը ռեհան է
համարում խաչի ծաղիկ: Ընդհանուր առմամբ՝
Խաչվեցից կամ «Արթիսեց» աշնան սկիզբը
խորհրդանշող ուրախ տոն է: Տոնի նախօրեին՝
շաբաթ օրը, կանայք խմորեղեն են պատրաս-
տում, տղամարդիկ՝ ուլ մորթում: Ժողովրդական
ավանդության համաձայն՝ ուլի միջ եւ ծավարով
փլավմ այդ օրվա առանձնահատուկ ուտելիքն է,
առանց որի՝ տոնը լիարժեք չի կարող լինել: Շատ
տեղերում Խաչվեցից՝ «Արթիսեց», ընկալում են՝
որպես աշնանամուտ: Ինչպես ասում էին քե-
սացիները՝ «Խաչ, վերմակը առ, մերս փա-
խիր»,- այսինքն՝ բացօթյա գիշերողներն այլեւս
տամն են գիշերում:

Խաչվեցից հաջորդ օրը՝ երկուշաբթի, մեռե-
լոց է: Այդ օրը այցելում են հանգուցյալների շի-
րիմներին:

Հայտարարություն

Հայտարարվում է մրցույթ՝ ՀՀ Արարատի մար-
զի «Արարատի Ժրեք Մկրտչյանի անվան հ. 1 հիմ-
նական դպրոց» ՊՈԱԿ-ի ինֆորմատիկայի (5 դաս-
սաժամ) ուսուցչի թափուր տեղի համար:

Մրցույթն անցկացվում է երկու փուլով՝ թե-
տավորման եւ հարցազրույցի: Թեստավորման
փուլն անցկացվում է՝ ըստ ՀՀ ԿԳՄՍ մշակած
հարցաշարի: Հարցազրույցի փուլի հարցաշարը
կազմում է հաստատությունը եւ յուրաքանչյուր
մասնակցի հետ հարցազրույցն անցկացնում
առանձին:

Մրցույթին մասնակցելու համար պետք է ներ-
կայացնել՝

- դիմում (Չեւ 1), մեկ լուսանկար 3x4 չափի,
- բարձրագույն կրթությունը հավաստող փաս-
տաթուղթ (դիպլոմ),
- անձը հաստատող փաստաթուղթ,
- «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքի 26-րդ
հոդվածի 1-ին մասին համապատասխան աշխա-
տանքային ստաժի վերաբերյալ տեղեկանք աշ-
խատավայրից եւ աշխատանքային գրքույկի
պատճենը (առկայության դեպքում),
- ինքնակենսագրություն (Չեւ 5),
- այլ պետությունների քաղաքացիները՝ ՀՀ-
ում աշխատելու իրավունքը հավաստող փաստա-
թուղթ,
- ՀՀ արական սեռի քաղաքացիները՝ նաեւ
զինվորական գրքույկ,
- հրատարակված հոդվածների ցանկ կամ գի-
տական կոչումը հավաստող փաստաթղթեր (առ-
կայության դեպքում),
- որակավորման տարակարգ ունենալու դեպ-
քում հավաստող փաստաթուղթ:

Տնօրենի կողմից նշանակված պատասխանա-
տու անձը փաստաթղթերի բնօրինակները համե-
մատում է պատճենների հետ եւ բնօրինակները
վերադարձնում: Եթե ներկայացված փաստաթղթե-
րի ցանկն ամբողջական չէ կամ առկա են թերու-
թյուններ, մասնակիցը կարող է մինչեւ փաստաթղ-
թերի ընդունման ժամկետի ավարտը վերացնել
եւ համալրել դրանք:

Փաստաթղթերն ընդունվում են սեպտեմբերի
14-ից մինչեւ սեպտեմբերի 28-ը ներառյալ,
ամեն օր՝ ժամը 10:00-ից 15:00-ը, բացի շաբաթ,
կիրակի եւ այլ ոչ աշխատանքային օրերից:

Մրցույթը տեղի կունենա սեպտեմբերի 30-ին՝
ժամը 14:00-ին, ՀՀ Արարատի մարզի Արարատի
Ժրեք Մկրտչյանի անվան հ. 1 հիմնական դպրո-
ցում, հասցեն՝ Արարատի մարզ, ք. Արարատ, Շա-
հումյան 62:

Տեղեկությունների համար զանգահարել՝
(0234) 4-23-82, (093) 33-80-58 հեռախոսահամար-
ներով:

Հայտարարություն

Հայտարարվում է մրցույթ՝ ՀՀ Շիրակի մար-
զի «Հռոմի միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի տեխ-
նոլոգիայի (տղաղեղի խումբ, 4 դասաժամ) ու-
սուցչի թափուր տեղի համար:

Մրցույթն անցկացվում է երկու փուլով՝ թե-
տավորման եւ հարցազրույցի: Թեստավորման
փուլն անցկացվում է՝ ըստ ՀՀ ԿԳՄՍ մշակած
հարցաշարի: Հարցազրույցի փուլի հարցաշարը
կազմում է հաստատությունը եւ յուրաքանչյուր
մասնակցի հետ հարցազրույցն անցկացնում
առանձին:

Մրցույթին մասնակցելու համար պետք է ներ-
կայացնել՝

- դիմում (Չեւ 1), մեկ լուսանկար 3x4 չափի,
- բարձրագույն կրթությունը հավաստող
փաստաթուղթ (դիպլոմ),
- անձը հաստատող փաստաթուղթ,
- «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքի 26-
րդ հոդվածի 1-ին մասին համապատասխան աշխա-
տանքային ստաժի վերաբերյալ տեղե-
կանք աշխատավայրից եւ աշխատանքային գր-
քույկի պատճենը (առկայության դեպքում),
- ինքնակենսագրություն (Չեւ 5),
- այլ պետությունների քաղաքացիները՝ ՀՀ-
ում աշխատելու իրավունքը հավաստող փաս-
տաթուղթ,
- ՀՀ արական սեռի քաղաքացիները՝ նաեւ
զինվորական գրքույկ,
- հրատարակված հոդվածների ցանկ կամ
գիտական կոչումը հավաստող փաստաթղթեր
(առկայության դեպքում),
- որակավորման տարակարգ ունենալու
դեպքում հավաստող փաստաթուղթ:

Տնօրենի կողմից նշանակված պատասխա-
նատու անձը փաստաթղթերի բնօրինակները
համեմատում է պատճենների հետ եւ բնօրինակ-
ները վերադարձնում: Եթե ներկայացված փա-
ստաթղթերի ցանկն ամբողջական չէ կամ առկա
են թերություններ, մասնակիցը կարող է մինչեւ
փաստաթղթերի ընդունման ժամկետի ավարտը
վերացնել եւ համալրել դրանք:

Փաստաթղթերն ընդունվում են մինչեւ սեպ-
տեմբերի 24-ը ներառյալ, ամեն օր՝ ժամը
9:00-ից 15:00-ը, բացի շաբաթ, կիրակի եւ այլ
ոչ աշխատանքային օրերից:

Մրցույթը տեղի կունենա սեպտեմբերի 27-
ին՝ ժամը 10:00-ին, ՀՀ Շիրակի մարզի Հռոմի
միջնակարգ դպրոցում, հասցեն՝ Հռոմ հա-
մայնք, փ. 8, շ. 68:

Տեղեկությունների համար զանգահարել՝
(077) 45-52-99 հեռախոսահամարներով:

Հայտարարություն

Հայտարարվում է մրցույթ՝ ՀՀ ԿԳՄՍ «Երեւ-
անի Գ. Մարգարյանի անվան հ. 94 ավագ դպ-
րոց» ՊՈԱԿ-ի ֆիզիկուլտուրայի (35 դասաժամ) ու-
սուցչի թափուր տեղերի համար:

Մրցույթն անցկացվում է երկու փուլով՝ թե-
տավորման եւ հարցազրույցի: Թեստավորման
փուլն անցկացվում է՝ ըստ ՀՀ ԿԳՄՍ մշակած
հարցաշարի: Հարցազրույցի փուլի հարցաշարը
կազմում է հաստատությունը եւ յուրաքանչյուր
մասնակցի հետ հարցազրույցն անցկացնում
առանձին:

Մրցույթին մասնակցելու համար պետք է ներ-
կայացնել՝

- դիմում (Չեւ 1), մեկ լուսանկար 3x4 չափի,
- բարձրագույն կրթությունը հավաստող
փաստաթուղթ (դիպլոմ),
- անձը հաստատող փաստաթուղթ,
- «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքի 26-
րդ հոդվածի 1-ին մասին համապատասխան աշ-
խատանքային ստաժի վերաբերյալ տեղեկանք
աշխատավայրից եւ աշխատանքային գրքույկի
պատճենը (առկայության դեպքում),
- ինքնակենսագրություն (Չեւ 5),
- այլ պետությունների քաղաքացիները՝ ՀՀ-
ում աշխատելու իրավունքը հավաստող փաս-
տաթուղթ,
- ՀՀ արական սեռի քաղաքացիները՝ նաեւ
զինվորական գրքույկ,
- հրատարակված հոդվածների ցանկ կամ
գիտական կոչումը հավաստող փաստաթղթեր
(առկայության դեպքում),
- որակավորման տարակարգ ունենալու
դեպքում հավաստող փաստաթուղթ:

Տնօրենի կողմից նշանակված պատասխա-
նատու անձը փաստաթղթերի բնօրինակները
համեմատում է պատճենների հետ եւ բնօրինակ-
ները վերադարձնում: Եթե ներկայացված փա-
ստաթղթերի ցանկն ամբողջական չէ կամ առկա
են թերություններ, մասնակիցը կարող է մինչեւ
փաստաթղթերի ընդունման ժամկետի ավարտը
վերացնել եւ համալրել դրանք:

Փաստաթղթերն ընդունվում են սեպտեմբե-
րի 14-ից մինչեւ սեպտեմբերի 28-ը ներառյալ,
ամեն օր՝ ժամը 10:00-ից 15:00-ը, բացի շա-
բաթ, կիրակի եւ այլ ոչ աշխատանքային օրե-
րից:

Մրցույթը տեղի կունենա սեպտեմբերի 30-
ին՝ ժամը 12:00-ին, ՀՀ ԿԳՄՍ Երեւանի Գ. Մար-
գարյանի անվան հ. 94 ավագ դպրոցում, հասցեն
Բաշինջաղյան 100:

Տեղեկությունների համար զանգահարել՝
(010) 39-89-20 հեռախոսահամարով:



Հայտարարություն

Հայտարարվում է մրցույթ՝ ՀՀ Կոտայքի մարզի *«Ջառի Ժ. Սարգսյանի անվան միջնակարգ դպրոց»* ՊՈԱԿ-ի դասավարի (17 դասա-ժամ), ֆիզիկայի (18 դասաժամ), աշխարհագրության (7 դասաժամ) ուսուցչի թափուր տեղերի համար։

Մրցույքն անցկացվում է երկու փուլով՝ թեստավորման եւ հարցազրույցի։ Թեստավորման փուլն անցկացվում է՝ ըստ ՀՀ ԿԳՄՍՆ մշակած հարցաշարի։ Հարցազրույցի փուլի հարցաշարը կազմում է հաստատությունը եւ յուրաքանչյուր մասնակցի հետ հարցազրույցն անցկացնում առանձին։

Մրցույթին մասնակցելու համար պետք է ներկայացնել՝

- դիմում (*Չեւ 1*), մեկ լուսանկար *3x4 չափի*,

- բարձրագույն կրթությունը հավաստող փաստաթուղթ (դիպլոմ),

- անձը հաստատող փաստաթուղթ,

- «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքի 26-րդ հոդվածի 1-ին մասին համապատասխան աշխատանքային ստաժի վերաբերյալ տեղեկանք աշխատավայրից եւ աշխատանքային գորույկի պատճենը (առկայության դեպքում),

- ինքնակենսագրություն (*Չեւ 5*),

- այլ պետությունների քաղաքացիները՝ ՀՀ-ում աշխատելու իրավունքը հավաստող փաստաթուղթ,

- ՀՀ արական սեռի քաղաքացիները՝ նաեւ զինվորական գրքույկ,

- հրատարակված հոդվածների ցանկ կամ գիտական կոչումը հավաստող փաստաթղթեր (առկայության դեպքում),

- որակավորման տարակարգ ունենալու դեպքում հավաստող փաստաթուղթ։

Տնօրենի կողմից նշանակված պատասխանատու անձը փաստաթղթերի բնօրինակները համեմատում է պատճենների հետ եւ բնօրինակները վերադարձնում։ Եթե ներկայացված փաստաթղթերի ցանկն ամբողջական չէ կամ առկա են թերություններ, մասնակիցը կարող է մինչեւ փաստաթղթերի ընդունման ժամկետի ավարտը վերացնել եւ համալրել դրանք։

Փաստաթղթերն ընդունվում են *մինչեւ սեպտեմբերի 30-ը ներառյալ, ամեն օր՝ ժամը 10:00-ից 14:00-ը, բացի շաբաթ, կիրակի եւ այլ ոչ աշխատանքային օրերից։*

Մրցույթը տեղի կունենա **հոկտեմբերի 3-ին՝ ժամը 12:00-ին**, ՀՀ Կոտայքի մարզի Ջառի Ժ. Սարգսյանի անվան միջնակարգ դպրոցում, հասցեն՝ Շիրակի մարզ, գ. Ջառ, Դպրոցականների 2։

Տեղեկությունների համար զանգահարել՝ (098) 03-00-35 հեռախոսահամարով։

Հայտարարություն

Հայտարարվում է մրցույթ՝ ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի *«Ծովագյուղի Մուրազանի անվան միջնակարգ դպրոց»* ՊՈԱԿ-ի աշխարհագրության (3 դասաժամ), ինֆորմատիկայի (4 դասաժամ), անգլերենի (12 դասաժամ) ուսուցչի թափուր տեղերի համար։

Մրցույքն անցկացվում է երկու փուլով՝ թեստավորման եւ հարցազրույցի։ Թեստավորման փուլն անցկացվում է՝ ըստ ՀՀ ԿԳՄՍՆ մշակած հարցաշարի։ Հարցազրույցի փուլի հարցաշարը կազմում է հաստատությունը եւ յուրաքանչյուր մասնակցի հետ հարցազրույցն անցկացնում առանձին։

Մրցույթին մասնակցելու համար պետք է ներկայացնել՝

- դիմում (*Չեւ 1*), մեկ լուսանկար *3x4 չափի*,

- բարձրագույն կրթությունը հավաստող փաստաթուղթ (դիպլոմ),

- անձը հաստատող փաստաթուղթ,

- «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքի 26-րդ հոդվածի 1-ին մասին համապատասխան աշխատանքային ստաժի վերաբերյալ տեղեկանք աշխատավայրից եւ աշխատանքային գրքույկի պատճենը (առկայության դեպքում),

- ինքնակենսագրություն (*Չեւ 5*),

- այլ պետությունների քաղաքացիները՝ ՀՀ-ում աշխատելու իրավունքը հավաստող փաստաթուղթ,

- ՀՀ արական սեռի քաղաքացիները՝

նաեւ զինվորական գրքույկ,

- հրատարակված հոդվածների ցանկ կամ գիտական կոչումը հավաստող փաստաթղթեր (առկայության դեպքում),

- որակավորման տարակարգ ունենալու դեպքում հավաստող փաստաթուղթ։

Տնօրենի կողմից նշանակված պատասխանատու անձը փաստաթղթերի բնօրինակները համեմատում է պատճենների հետ եւ բնօրինակները վերադարձնում։ Եթե ներկայացված փաստաթղթերի ցանկն ամբողջական չէ կամ առկա են թերություններ, մասնակիցը կարող է մինչեւ փաստաթղթերի ընդունման ժամկետի ավարտը վերացնել եւ համալրել դրանք։

Փաստաթղթերն ընդունվում են *մինչեւ սեպտեմբերի 29-ը ներառյալ, ամեն օր՝ ժամը 10:00-ից 15:00-ը, բացի շաբաթ, կիրակի եւ այլ ոչ աշխատանքային օրերից։*

Մրցույթը տեղի կունենա **հոկտեմբերի 3-ին՝ ժամը 12:00-ին**, ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Ծովագյուղի Մուրազանի անվան միջնակարգ դպրոցում2։

Տեղեկությունների համար զանգահարել՝ (077) 25-35-22 հեռախոսահամարով։

Հայտարարություն

Հայտարարվում է մրցույթ՝ ՀՀ ԿԳՄՍՆ *«Արմավիրի պետական ինդուստրիալ-մանկավարժական քոլեջ»* ՊՈԱԿ-ի *«Ռուսաց լեզու»* առարկայի դասախոսի թափուր տեղի համար։ Դասախոսի համապատասխանության նկատմամբ պետական կրթական չափորոշիչով սահմանված պահանջներն են

Դասախոսը պետք է ունենա դասընթացի բնույթին համապատասխանող միջին կամ բարձրագույն մասնագիտական կրթության որակավորում։ Մրցույթը անցկացվում է բանավոր հարցազրույցի միջոցով, յուրաքանչյուր մասնակցի հետ առանձին։

Մրցույթին մասնակցելու համար պետք է ներկայացնել՝

1. դիմում (*Չեւ 1*),

2. կրթության մասին հավաստող փաստաթուղթ (դիպլոմ՝ բնօրինակը եւ պատճենը),

3. անձնագիր (բնօրինակը եւ պատճենը),

4. աշխատանքային ստաժի վերաբերյալ տեղեկանք (առկայության դեփպքում),

5. ինքնակենսագրություն (*Չեւ 4*),

6. մեկ լուսանկար՝ 3x4 չափի,

7. այլ պետությունների քաղաքացիները՝ Հայաստանի Հանրապետությունում աշխատելու իրավունքը հավաստող փաստաթուղթ,

8. ՀՀ արական սեռի քաղաքացւները՝ նաեւ զինվորական գրքույկ (բնօրինակը եւ պատճենը),

9. հրատարակված հոդվածների ցանկ կամ գիտական աստիճան, կոչումը հավաստող փաստաթղթեր (դրանց առկայության դեպքում)։

Փաստաթղթերը ընդունվում են 2022 թ. սեպտեմբերի 14-ից 28-ը ներառյալ, ամեն օր՝ ժամը 9:00-ից 15:00-ը, բացի շաբաթ եւ կիրակի օրերից։

Մրցույթը տեղի կունենա հոկտեմբերի 3-ին ժամը՝ 12:00 -ին, Արմավիրի պետական ինդուստրիալ-մանկավարժական քոլեջում, հասցեն ք. Արմավիր Աբովյան 170։

Տեղեկությունների համար զանգահարել՝ (093) 60-86-02։

Հայտարարություն

ՀՀ ԿԳՄՍՆ *«Կոտայքի տարածաշրջանային պետական քոլեջ»* ՊՈԱԿ-ը հայտարարում է մրցույթ *«Ջերմատնային տնտեսություն»* մասնագիտության (շաբաթական 16 ժամ) եւ *«Չեռներեցություն»* (շաբաթական 9 ժամ) մասնագիտական մոդուլներ դասավանդող դասախոսի թափուր տեղերի համար։

Պահանջվող որակավորումը՝ համապատասխանող միջին կամ բարձրագույն մասնագիտական կրթություն, կամ տվյալ մասնագիտության զբաղվածության բնագավառում 5 տարվա աշխատանքային գործունեության փորձ։

Մրցույթին մասնակցելու համար անձը հանձնաժողովին է ներկայացնում՝

1. դիմում (*Չեւ 1*),

2. կրթության մասին հավաստող փաստաթուղթ (դիպլոմ),

3. անձնագրի պատճեն,

4. աշխատանքային ստաժի վերաբերյալ տեղեկանք,

5. ինքնակենսագրություն (*Չեւ 4*),

6. մեկ լուսանկար 3x4 չափսի,

7. այլ պետությունների քաղաքացիները՝ Հայաստանի Հանրապետությունում աշխատելու իրավունքը հավաստող փաստաթուղթ,

8. Հայաստանի Հանրապետության արական սեռի քաղաքացիները ներկայացնում են նաեւ զինվորական գրքույկ,

9. հրատարակված հոդվածների ցանկ կամ գիտական կոչումը հավաստող փաստաթղթեր (դրանց առկայության դեպքում)։

Փաստաթղթերի պատճենները պետք է ներկայացնել բնօրինակների հետ։

Փաստաթղթերն ընդունվում են **2022 թվականի սեպտեմբերի 14-ից մինչեւ սեպտեմբերի 28-ը ներառյալ, ամեն աշխատանքային օր՝ ժամը 9:00-ից մինչեւ 16:00-ը։**

Մրցույթը տեղի կունենա **հոկտեմբերի 3-ին՝ ժամը 12:00-16:00-ն**, Կոտայքի տարածաշրջանային պետական քոլեջում։

Տեղեկությունների համար զանգահարել՝ (093)15-93-81 հեռախոսահամարով։

Հայտարարություն

ՀՀ ԿԳՄՍՆ *«Մարտունու պետական բժշկական քոլեջ»* ՊՈԱԿ-ը հայտարարում է մրցույթ *«Հայոց լեզու»* (190 ժամ), «Գրականություն» (118 ժամ), «Քիմիա» (100 ժամ), *«Մաթեմատիկա»* (360 ժամ), *«Ֆիզիկա»* (68 ժամ), *«Կենսաբանություն»* (468 ժամ), *«Ինֆորմատիկա»* (216 ժամ), *«Պատմություն»* (498 ժամ), *«Հասարակագիտություն»* (258 ժամ) *«Օտար լեզու (անգլերեն)»* (468 ժամ), *«Քիմիա»* (100 ժամ), *«Նախնական զինվորական պատրաստություն»* (216 ժամ), *«Աշխարհագրություն»* (102 ժամ), *«Լանդշաֆտագիտություն եւ էկոլոգիայի հիմունքներ»* (154 ժամ), *«ԾեԱՄ»* (114 ժամ), *«Սոցիոլոգիայի հիմունքներ»* (32 ժամ), *«Ավանդական բժշկություն»*։ (100 ժամ) առարկաների եւ *«Անօդանավան, օրգանական, անալիտիկ քիմիայի հիմունքներ»* (96 ժամ), *«Դեղագործական քիմիա»* (90ժամ), *«Ֆարմակոգնոզի»* (180ժամ), *«Բուսաբանության հիմունքներ»* (108ժամ), *«Բժշկական եւ դեղագործական ասլրանքագիտություն»* (72ժամ), *«Ընդհանուր, բժշկական հոգեբանության հիմունքներ»* (36 ժամ), *«Հաղորդակցություն»* (154 ժամ), *«Ընդհանուր դեղաբանություն, կլինիկական եւ մասնավոր դեղաբանություն»* (120ժամ), *«Քուլտրական գործի հիմունքներ»* (270ժամ), *«Համակարգչային օպերատրություն»* (154ժամ) մոդուլների դասախոսի թափուր տեղերի համար։

Թափուր տեղի Մրցույթին կարող է մասնակցել այն անձը ով համապատասխանում է՝

1) *հանրակրթական առարկաների դասավանդման դեպքում*՝ «Հանրակրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 26-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջներին,

2) *մասնագիտական առարկաների դեպքում*՝ տվյալ մասնագիտության պետական կրթական չափորոշչով սահմանված պահանջներին։

Մրցույթին մասնակիցների գիտելիքների եւ մասնագիտական կարողությունների ստուգումը անցկացվելու է ըստ ՀՀ ԿԳՄՍՆ նախարարի 24.12.2020թ. թիվ 48-Ն հրամանով նախատեսված կարգի։

Մրցույթին մասնակցելու համար անձը քոլեջի տնօրենի կողմից նշանակված պատասխանատու աշխատակցին է ներկայացնում ներքոընշյալ փաստաթղթերը՝

- Դիմում (ձեւ 1),

- Կրթության մասին հավաստող փաստաթուղթ (դիպլոմ) (բնօրինակը եւ պատճենը),

- Անձնագիր (բնօրինակը եւ պատճենը),

- Աշխատանքային ստաժի վերաբերյալ տեղեկանք (առկայության դեպքում),

- Ինքնակենսագրություն (*Չեւ 4*),

- 1 լուսանկար՝ 3x4 չափի,

- Այլ պետությունների քաղաքացիներըը՝ ՀՀ-ում աշխատելու իրավունքը հավաստող փաստաթուղթ, բացառությամբ՝ ՀՀ համապատասխան միջազգային պայմանագրերի ուժով աշխատանքի թույլտվություն ստանալու պահանջից ազատված օտարերկրացիների,

- ՀՀ արական սեռի քաղաքացիները ներկայացնում են նաեւ զինվորական գրքույկ (բնօրինակը եւ պատճենը),

- Հրատարակված հոդվածների ցանկ կամ գիտական աստիճան, կոչումը հավաստող փաստաթղթեր (դրանց առկայության դեպքում),

Փաստաթղթերն ընդունվում են *մինչեւ սեպտեմբերի 20-ը ներառյալ, ամեն օր ժամը 10:00-ից մինչը 15:00-ը, բացի շաբաթ, կիրակի եւ այլ ոչ աշխատանքային օրերից։*

Մրցույթը տեղի կունենա **սեպտեմբերի 26-ին ժամը 14:30-ին**, Մարտունու պետական բժշկական քոլեջում։

Տեղեկությունների համար զանգահարել՝ (0262) 4-13-30 հեռախոսահամարով։

Ա Ձ Դ

14.09. 2022թ.

Հայտարարություն

Հայտարարվում է մրցույթ՝ ՀՀ *«Երևանի օլիմպիական հերթափոխի պետական մարզական քոլեջ»* ՊՈԱԿ-ի *«Տնտեսագիտության հիմունքներ, սպորտային կառավարում եւ մենեջմենթ»* (շաբաթական 6 ժամ) մոդուլների դասախոսի թափուր տեղի համար։

Մրցույթը անց է կացվում բանավոր հաստատության կողմից նախապես կազմված բանավոր առաջադրանքներից, որոնք առնչվում են դասավանդելիք առարկային եւ մանկավարժական գործունեությանը։

Մրցույթին մասնակցելու համար պետք է ներկայացնել՝

- Դիմում

- Կրթության մասին հավաստող փաստափուղթ (դիպլոմ) (բնօրինակը եւ պատճենը)

- անձնագիր (բնօրինակը եւ պատճենը)

- աշխատանքային ստաժի վերաբերյալ տեղեկանք (առկայության դեպքում)

- ինքնակենսագրություն

- մեկ լուսանկար՝ 3x4 չափի

- Հայաստանի Հանրապետության արական սեռի քաղաքացիները ներկայացնում են նաեւ զինվորական գրքույկ (բնօրինակը եւ պատճենը)

- Հրատարակված հոդվածների ցանկ կամ գիտական աստիճան,կոչումը հավաստող փաստաթղթեր (առկայության դեպքում), առնվազն 2 օտար լեզվի իմացություն, ՏՀՏ ոլորտի հմտություններ։

Փաստաթղթերն ընդունվում են մինչեւ **2022թ. սեպտեմբերի 20-ը ներառյալ, ամեն օր ժամը 10:00-ից մինչեւ 15:00-ն, բացի շաբաթ, կիրակի եւ այլ ոչ աշխատանքային օրերից։**

Մրցույթը տեղի կունենա **հոկտեմբերի 3-ին՝ ժամը 15:00-ին**, Երևանի օլիմպիական հերթափոխի պետական մարզական քոլեջում, հասցեն՝ Արամ Մամուկյան 31։

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել՝ (098) 03-55-66 հեռախոսահամարով։

Հայտարարություն

Հայտարարվում է մրցույթ *«Նոյեմբերյանի պետական քոլեջ»* ՊՈԱԿ-ի *«Խոհարարական գործ»* մասնագիտության մասնագիտական մոդուլների դասախոս/արտադրական ուսուցման վարպետի, *«Ինֆորմատիկա», »Մաթեմատիկա»* հանրակրթական առարկաների դասախոսի թափուր աշխատատեղերի համար։

Մրցույթին մասնակցելու համար պետք է ներկայացնել՝

1. դիմում (*Չեւ 1*),

2. կրթության մասին հավաստող փաստաթուղթ (դիպլոմ՝ բնօրինակը եւ պատճենը),

3. անձնագիր (բնօրինակը եւ պատճենը),

4. աշխատանքային ստաժի վերաբերյալ տեղեկանք (առկայության դեփպքում),

5. ինքնակենսագրություն (*Չեւ 4*),

6. մեկ լուսանկար՝ 3x4 չափի,

7. այլ պետությունների քաղաքացիները՝ Հայաստանի Հանրապետությունում աշխատելու իրավունքը հավաստող փաստաթուղթ,

8. ՀՀ արական սեռի քաղաքացւները՝ նաեւ զինվորական գրքույկ (բնօրինակը եւ պատճենը),

9. հրատարակված հոդվածների ցանկ կամ գիտական աստիճան, կոչումը հավաստող փաստաթղթեր (դրանց առկայության դեպքում)։

Փաստաթղթերը ընդունվում են մինչեւ սեպտեմբերի 27-ը ներառյալ, ամեն օր՝ ժամը 10:00-ից 15:00-ը, բացի շաբ



Հայտարարություն

Հայտարարվում է մրցույթ՝ ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի «*Վաղաշենի միջնակարգ դպրոց*» ՊՈԱԿ-ի անգլերենի (12 դասաժամ) ուսուցչի թափուր տեղի համար։

Մրցույթն անցկացվում է երկու փուլով՝ թեստավորման եւ հարցազրույցի։ Թեստավորման փուլն անցկացվում է՝ ըստ ՀՀ ԿԳՄՍՆ մշակած հարցաշարի։ Հարցազրույցի փուլի հարցաշարը կազմում է հաստատությունը եւ յուրաքանչյուր մասնակցի հետ հարցազրույցն անցկացնում առանձին։

Մրցույթին մասնակցելու համար պետք է ներկայացնել՝

- դիմում (*Չեւ 1*), *մեկ լուսանկար 3x4 չափի,*

- բարձրագույն կրթությունը հավաստող փաստաթուրք (դիպլոմ),

- *անձը հաստատող փաստաթուրք,*

- «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքի 26-րդ հոդվածի 1-ին մասին համապատասխան աշխատանքային ստաժի վերաբերյալ տեղեկանք աշխատավայրից եւ աշխատանքային գրքույկի պատճենը (առկայության դեպքում),

- *ինքնակենսագրություն (Չեւ 5),*

- *այլ պետությունների քաղաքացիները՝* ՀՀ-ում աշխատելու իրավունքը հավաստող փաստաթուրք,

- ՀՀ արական սեռի քաղաքացիները՝ *նաեւ* զինվորական գրքույկ,

- *իրատարակված հողվածների ցանկ կամ գիտական կոչումը հավաստող փաստաթղթեր (առկայության դեպքում),*

- *որակավորման տարակարգ ունենալու դեպքում հավաստող փաստաթուրք։*

Տճօրենի կողմից նշանակված պատասխանատու անձը փաստաթղթերի բնօրինակները համեմատում է պատճենների հետ եւ բնօրինակները վերադարձնում։ Եթե ներկայացված փաստաթղթերի ցանկն ամբողջական չէ կամ առկա են թերություններ, մասնակիցը կարող է մինչեւ փաստաթղթերի ընդունման ժամկետի ավարտը վերացնել եւ համալրել դրանք։

Փաստաթղթերն ընդունվում են *մինչեւ սեպտեմբերի 26-ը ներառյալ, ամեն օր՝ ժամը 10:00-ից 15:00-ը, բացի շաբաթ, կիրակի եւ այլ ոչ աշխատանքային օրերից։*

Մրցույթը տեղի կունենա **հոկտեմբերի 30-ին՝ ժամը 15:00-ին**, ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Վաղաշենի միջնակարգ դպրոցում։

Տեղեկությունների համար զանգահարել՝ (094) 23-72-87 հեռախոսահամարով։

Հայտարարություն

Հայտարարվում է մրցույթ՝ ՀՀ Շիրակի մարզի «*Վահրամաբերդի Հարություն Մկրտչյանի անվան միջնակարգ դպրոց*» ՊՈԱԿ-ի պատմության (8 դասաժամ), աշխարհագրության (11 դասաժամ) ուսուցչի թափուր տեղեի համար։

Մրցույթն անցկացվում է երկու փուլով՝ թեստավորման եւ հարցազրույցի։ Թեստավորման փուլն անցկացվում է՝ ըստ ՀՀ ԿԳՄՍՆ մշակած հարցաշարի։ Հարցազրույցի փուլի հարցաշարը կազմում է հաստատությունը եւ յուրաքանչյուր մասնակցի հետ հարցազրույցն անցկացնում առանձին։

Մրցույթին մասնակցելու համար պետք է ներկայացնել՝

- դիմում (*Չեւ 1*), *մեկ լուսանկար 3x4 չափի,*

- բարձրագույն կրթությունը հավաստող փաստաթուրք (դիպլոմ),

- *անձը հաստատող փաստաթուրք,*

- «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքի 26-րդ հոդվածի 1-ին մասին համապատասխան աշխատանքային ստաժի վերաբերյալ տեղեկանք աշխատավայրից եւ աշխատանքային գրքույկի պատճենը (առկայության դեպքում),

- *ինքնակենսագրություն (Չեւ 5),*

- *այլ պետությունների քաղաքացիները՝* ՀՀ-ում աշխատելու իրավունքը հավաստող փաստաթուրք,

- ՀՀ արական սեռի քաղաքացիները՝ *նաեւ* զինվորական գրքույկ,

- *իրատարակված հողվածների ցանկ կամ գիտական կոչումը հավաստող փաստաթղթեր (առկայության դեպքում),*

- *որակավորման տարակարգ ունենալու դեպքում հավաստող փաստաթուրք։*

Տճօրենի կողմից նշանակված պատասխանատու անձը փաստաթղթերի բնօրինակները համեմատում է պատճենների հետ եւ բնօրինակները վերադարձնում։ Եթե ներկայացված փաստաթղթերի ցանկն ամբողջական չէ կամ առկա են թերություններ, մասնակիցը կարող է մինչեւ փաստաթղթերի ընդունման ժամկետի ավարտը վերացնել եւ համալրել դրանք։

Փաստաթղթերն ընդունվում են *սեպտեմբերի 14-ից մինչեւ սեպտեմբերի 28-ը ներառյալ, ամեն օր՝ ժամը 10:00-ից 14:00-ը, բացի շաբաթ, կիրակի եւ այլ ոչ աշխատանքային օրերից։*

Մրցույթը տեղի կունենա **սեպտեմբերի 30-ին՝ ժամը 14:00-ին**, ՀՀ Շիրակի մարզի Վահրամաբերդի Հարություն Մկրտչյանի անվան միջնակարգ դպրոցում, հասցեն՝ Շիրակի մարզ, գ. Վահրամաբերդ, 16 փ., 2 .:։

Տեղեկությունների համար զանգահարել՝ (094) 20-75-90 հեռախոսահամարով։

Հայտարարություն

Հայտարարվում է մրցույթ՝ ՀՀ Տավուշի մարզի «*Գոշի միջնակարգ դպրոց*» ՊՈԱԿ-ի անգլերենի (27 դասաժամ) ուսուցչի թափուր տեղի համար։

Մրցույթն անցկացվում է երկու փուլով՝ թեստավորման եւ հարցազրույցի։ Թեստավորման փուլն անցկացվում է՝ ըստ ՀՀ ԿԳՄՍՆ մշակած հարցաշարի։ Հարցազրույցի փուլի հարցաշարը կազմում է հաստատությունը եւ յուրաքանչյուր մասնակցի հետ հարցազրույցն անցկացնում առանձին։

Մրցույթին մասնակցելու համար պետք է ներկայացնել՝

- դիմում (*Չեւ 1*), *մեկ լուսանկար 3x4 չափի,*

- բարձրագույն կրթությունը հավաստող փաստաթուրք (դիպլոմ),

- *անձը հաստատող փաստաթուրք,*

- «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքի 26-րդ հոդվածի 1-ին մասին համապատասխան աշխատանքային ստաժի վերաբերյալ տեղեկանք աշխատավայրից եւ աշխատանքային գրքույկի պատճենը (առկայության դեպքում),

- *ինքնակենսագրություն (Չեւ 5),*

- *այլ պետությունների քաղաքացիները՝* ՀՀ-ում աշխատելու իրավունքը հավաստող փաստաթուրք,

- ՀՀ արական սեռի քաղաքացիները՝ *նաեւ* զինվորական գրքույկ,

- *իրատարակված հողվածների ցանկ կամ գիտական կոչումը հավաստող փաստաթղթեր (առկայության դեպքում),*

- *որակավորման տարակարգ ունենալու դեպքում հավաստող փաստաթուրք։*

Տճօրենի կողմից նշանակված պատասխանատու անձը փաստաթղթերի բնօրինակները համեմատում է պատճենների հետ եւ բնօրինակները վերադարձնում։ Եթե ներկայացված փաստաթղթերի ցանկն ամբողջական չէ կամ առկա են թերություններ, մասնակիցը կարող է մինչեւ փաստաթղթերի ընդունման ժամկետի ավարտը վերացնել եւ համալրել դրանք։

Փաստաթղթերն ընդունվում են *սեպտեմբերի 14-ից մինչեւ սեպտեմբերի 28-ը ներառյալ, ամեն օր՝ ժամը 10:00-ից 15:00-ը, բացի շաբաթ, կիրակի եւ այլ ոչ աշխատանքային օրերից։*

Մրցույթը տեղի կունենա **հոկտեմբերի 4-ին՝ ժամը 15:00-ին**, ՀՀ Տավուշի մարզի Գոշի միջնակարգ դպրոցում։

Տեղեկությունների համար զանգահարել՝ (077) 50-97-33 հեռախոսահամարով։

Հայտարարություն

Հայտարարվում է մրցույթ՝ ՀՀ Արմավիրի մարզի «*Արտամետի Գ. Սարգսյանի անվան միջնակարգ դպրոց*» ՊՈԱԿ-ի ֆիզկուլտուրայի (15 դասաժամ), տեխնոլոգիայի (2 դասաժամ) ուսուցչի թափուր տեղերի համար։

Մրցույթն անցկացվում է երկու փուլով՝ թեստավորման եւ հարցազրույցի։ Թեստավորման փուլն անցկացվում է՝ ըստ ՀՀ ԿԳՄՍՆ մշակած հարցաշարի։ Հարցազրույցի փուլի հարցաշարը կազմում է հաստատությունը եւ յուրաքանչյուր մասնակցի հետ հարցազրույցն անցկացնում առանձին։

Մրցույթին մասնակցելու համար պետք է ներկայացնել՝

- դիմում (*Չեւ 1*), *մեկ լուսանկար 3x4 չափի,*

- բարձրագույն կրթությունը հավաստող փաստաթուրք (դիպլոմ),

- *անձը հաստատող փաստաթուրք,*

- «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքի 26-րդ հոդվածի 1-ին մասին համապատասխան աշխատանքային ստաժի վերաբերյալ տեղեկանք աշխատավայրից եւ աշխատանքային գրքույկի պատճենը (առկայության դեպքում),

- *ինքնակենսագրություն (Չեւ 5),*

- *այլ պետությունների քաղաքացիները՝* ՀՀ-ում աշխատելու իրավունքը հավաստող փաստաթուրք,

- ՀՀ արական սեռի քաղաքացիները՝ *նաեւ* զինվորական գրքույկ,

- *իրատարակված հողվածների ցանկ կամ գիտական կոչումը հավաստող փաստաթղթեր (առկայության դեպքում),*

- *որակավորման տարակարգ ունենալու դեպքում հավաստող փաստաթուրք։*

Տճօրենի կողմից նշանակված պատասխանատու անձը փաստաթղթերի բնօրինակները համեմատում է պատճենների հետ եւ բնօրինակները վերադարձնում։ Եթե ներկայացված փաստաթղթերի ցանկն ամբողջական չէ կամ առկա են թերություններ, մասնակիցը կարող է մինչեւ փաստաթղթերի ընդունման ժամկետի ավարտը վերացնել եւ համալրել դրանք։

Փաստաթղթերն ընդունվում են *սեպտեմբերի 14-ից մինչեւ սեպտեմբերի 28-ը ներառյալ, ամեն օր՝ ժամը 10:00-ից 14:00-ը, բացի շաբաթ, կիրակի եւ այլ ոչ աշխատանքային օրերից։*

Մրցույթը տեղի կունենա **սեպտեմբերի 30-ին՝ ժամը 14:00-ին**, ՀՀ Արմավիրի մարզի Արտամետի Գ. Սարգսյանի անվան միջնակարգ դպրոցում, հասցեն՝ Արմավիրի մարզ, գ. Արտամետ, Գ. Նժդեհի 1։

Տեղեկությունների համար զանգահարել՝ (093) 24-37-40 հեռախոսահամարով։

Ա Ձ Դ

Հայտարարություն

Հայտարարվում է մրցույթ՝ «*Երեւանի արհեստագործական պետական ուսումնարան*» ՊՈԱԿ-ի «*Ոսկերչության վարպետ*» (1 դրույթ), ռուսերեն լեզվի (22 դասաժամ) «*Հայոց լեզվի*» (22 դասաժամ), «*Ֆիզկուլտուրայի*» առարկաների դասավանդող մանկավարժների թափուր տեղերի համար։

Մրցույթը անցկացվում է բաճավոր՝ հարցազրույցի միջոցով, յուրաքանչյուր մասնակցի հետ առանձին։ Մասնակիցը հաստատության կողմից նախապես կազմված բաճավոր առաջադրանքներից, որոնք առնչվում են դասավանդելիք առարկային (մոդուլին) եւ մանկավարժական գործունեությանը, վիճակահանությանը ընտրում է հարցատոմս, որը բաղկացած է հինգ հարցից, որում կարող են ներառվել նաեւ 1-3 գործնական հարցեր եւ կարող է առանձին տրվել մինչեւ հինգ հարակից հարց, որը նույնպես առնչվում է առաջադրանքին։

Մրցույթին մասնակցելու համար պետք է ներկայացնել՝

- *Դիմում («Չեւ 1»),*

- *Կրթության մասին հաստատող փաստաթուրք (դիպլոմ)(բնօրինակը եւ պատճենը),*

- *Անձնագիր (բնօրինակը եւ պատճենը),*

- *Աշխատանքային ստաժի վերաբերյալ տեղեկանք (առկայության դեպքում),*

- *Ինքնակենսագրություն («Չեւ 4»),*

- *1 լուսանկար՝ 3x4 չափի։*

- *Այլ պետությունների քաղաքացիները՝* Հայաստանի Հանրապետությունում աշխատելու իրավունքը հավաստող փաստաթուրք, բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության համապատասխան միջազգային պայմանագրի ուժով աշխատանքի թույլտվություն ստանալու պահանջից ազատված օտարերկրացիների,

- *Հայաստանի Հանրապետության արական սեռի քաղաքացիները ներկայացնում են նաեւ* զինվորական գրքույկ*(բնօրինակը եւ պատճենը),*

- *Հրատարակված հողվածների ցանկ կամ գիտական աստիճան, կոչումը հավաստող փաստաթղթեր (դրանց առկայության դեպքում)։*

Փաստաթղթերի պատճենները պետք է ներկայացնել բնօրինակների հետ։

Փաստաթղթերը ընդունվում են *սեպտեմբերի 14-ից մինչեւ սեպտեմբերի 28-ը ներառյալ, ամեն օր՝ ժամը 10:00-ից 15:00-ը, բացի շաբաթ, կիրակի եւ այլ ոչ աշխատանքային օրերից։*

Մրցույթը տեղի կունենա **սեպտեմբերի 30-ին ժամը՝ 14:00-ին**, «*Երեւանի արհեստգործական պետական ուսումնարան*» ՊՈԱԿ-ում. հասցեն` ք. Երեւան, Նոր Նորքի 4-րդ զանգված, Գյուլիբեյյան 20։

Տեղեկությունների համար զանգահարել՝ (010) 63-40-70 հեռախոսահամարով։

Հայտարարություն

Հայտարարվում է մրցույթ՝ «*Երեւանի օլիմպիական հերթափոխի պետական մարզական քոլեջ*» ՊՈԱԿ-ի հայոց լեզվի եւ գրականության (20 դասաժամ), ֆիզիկայի (4 դասաժամ), հանրահաշվի եւ երկրաչափության (8 դասաժամ) ուսուցչի թափուր տեղերի համար։

Մրցույթն անցկացվում է երկու փուլով՝ թեստավորման եւ հարցազրույցի։ Թեստավորման փուլն անցկացվում է ըստ ՀՀ ԿԳՄՍՆ մշակած հարցաշարի։ Հարցազրույցի փուլի հարցաշարը կազմում է հաստատությունը եւ յուրաքանչյուր մասնակցի հետ հարցազրույցն անցկացնում առանձին։

Մրցույթին մասնակցելու համար պետք է ներկայացնել՝

- *դիմում (ձեւ 1),*

- *1 լուսանկար 3x4 չափի,*

- բարձրագույն կրթությունը հաստատող փաստաթուրք (դիպլոմ),

- *անձը հաստատող փաստաթուրք,*

- «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքի 26-րդ հոդվածի 1-ին մասին համապատասխան աշխատանքային ստաժի վերաբերյալ տեղեկանք աշխատավայրից եւ աշխատանքային գրքույկի պատճենը (առկայության դեպքում),

- *ինքնակենսագրություն (ձեւ 5),*

- *այլ պետությունների քաղաքացիները՝* ՀՀ-ում աշխատելու իրավունքը հավաստող փաստաթուրք,

- ՀՀ արական սեռի քաղաքացիները՝ *նաեւ* զինվորական գրքույկ,

- *իրատարակված հողվածների ցանկ կամ գիտական կոչումը հավաստող փաստաթղթեր (առկայության դեպքում),*

- *որակավորման տարակարգ ունենալու դեպքում՝ հավաստող փաստաթուրք։*

Տճօրենի կողմից նշանակված պատասխանատու անձը փաստաթղթերի բնօրինակները համեմատում է պատճենների հետ եւ բնօրինակները վերադարձնում։ Եթե ներկայացված փաստաթղթերի ցանկն ամբողջական չէ կամ առկա են թերություններ, մասնակիցը կարող է մինչեւ փաստաթղթերի ընդունման ժամկետի ավարտը վերացնել եւ համալրել դրանք։

Փաստաթղթերն ընդունվում են *մինչեւ սեպտեմբերի 22-ը ներառյալ, ամեն օր՝ ժամը 10:00-ից 15:00-ը, բացի շաբաթ, կիրակի եւ ոչ աշխատանքային ալ օրերից։*

Մրցույթը տեղի կունենա **ապրիլի 29-ին՝ ժամը 14:00-ին**, Երեւանի օլիմպիական հերթափոխի պետական մարզական քոլեջում, հասցեն՝ Արամ Մանուկյան փողոց 31։

Տեղեկությունների համար զանգահարել (010) 77-14-77 հեռախոսահամարով։

14.09. 2022թ.

Հայտարարություն

Հայտարարվում է մրցույթ ՀՀ ԿԳՄՍՆ «*Արարատի պետական բժշկական քոլեջ*» ՊՈԱԿ-ի «*Ֆիզկուլտուրա*» առարկայի – 482 ժամ, «*Նկարչության հմտություններ*» առարկայի – 54 ժամ դասախոսի թափուր տեղերի համար։

Թափուր տեղի համապատասխանության նկատմամբ սահմանված պահանջներն են.

Ուսումնական պարապմունքների վարող դասախոսը պետք է ունենա դասընթացի բնույթին բարձրագույն մասնագիտական կրթության որակավորում եւ տվյալ մասնագիտական զբաղվածության բնագավառում աշխատանքային փորձ։ Վերոնշյալ դասընթացները վարող դասախոսների համար աշխատանքի փորձի առկայությունը ցանկալի է։

Մրցույթն անցկացվում է երկու փուլով՝ փաստաթղթային եւ հարցազրույցի։ Մասնակիցների զիտելիքների եւ կարողությունների ստուգումը՝ հարցազրույցն իրականացվելու է քոլեջի կողմից կազմված հարցատոմսերով։

